Registered at G.P.O. Melbourne for transmission by post as a periodical Price 20 c.

ECHOES OF HOMELAND

TĖVIŠKĖS AIDAI

XIII METAI MELBOURNAS, 1968 m. sausio mėn. 16 d. Nr. 2 (597)

ALK Federacijos Suvažiavimas Melbourne 1967 m. gruodžio 29 - 31 dd. Sėdi iš kairės: kun. Pr. Vaseris — Fed. Dvasios vadas, kun. Pr. Dauknys, E. Bakaitienė, Val. Čižauskas — Fed. pirmininkas, kun. P. Butkus — Kunigų S Sekretoriato vadovas ir Suvaž. pirm., kun. A. Kazlauskas MIC — Adelaidės klebonas ir Suv. pirm., S. Pusdešrienė — Suvaž. sekret,, A. Bakaitis — Suv. pirm., J. Žitkevičienė — Suv. sekretorė, Pr. Pusdešris — Suv. paskaitininkas (Aprašymą žiūr. 3 pusl.)

MŪSŲ BENDRAVIMAS

Atostogų metu vyksta neįprastinis judėjimas: vienas važiuoja pas kitą. Nesigailima kartais nė ilgų kelionių, nė pinigo. Iš Sydnėjaus žmonės važiuoja į Melbourną, o iš Melbourno į Sydnėjų ar Adelaidę ir taip vyksta didelis pasikeitimas. Tikslas aplankyti savo seniai matytą draugą ar giminę, su jais pabuvoti, pasikalbėti. Čia galėtume klausti, ar apsimoka? Juk kaštuoja kelionė, o ypač jei su šeima. Čia jau vieno kito dolerio neužteks, nors ir mašina važiuosi. Nuostoliai ir iš kitos pusės. Tas giminė turės vaišinti, na ir svarbiausia neapsijuokinti — pavaišinti kaip reikiant geriausiais gėrimais. Suskaityk iš abiejų pusių šias išlaidas ir nusigąsi, kad taip daug.

Tur būt nedaug tokių, kurie darytų šitokį išlaidų skaičiavimą. Bendravimas visada vyko ir vyks, nežiūrint, kad ir brangiai kaštuotų. Žmogus ieško žmogaus, ieško draugo, jo ilgisi. Diogenas anais senais laikais ieškojo žmogaus su žiburiu. Suprantama, jis ieškojo gero žmogaus. Tas pats žmogus tebėra ir šiandien. Kada jis užsidaro ir nė sukuo nebebendrauja, jis darosi piktesnis. Todėl bendravimas yra žmogaus gyvenimo atnaujinimas. Užtat mes neskaitome kelionės išlaidų, kad aplankytume seną pažįstamą. Neskaičiuojame užtat nė vaišių išlaidų, tik kad pabuvus su draugu, o jei kalbos dar trūksta, tai vynu ji iššaukiama. Kada po eilės metų vėl sužiba šypsena dviejų draugų veidai, tas momentas kainos neturi. Jis yra gal tik momentas, bet toks brangus, kad pinigu neįvertinamas. Juk tuomet žmogus pajunta gyvenimo saldumą, pamiršta vargus ir rūpesčius. Šitokie draugai nors kalbės iki aušros ir vis apie praėjusias gyvenimo dienas, jie nepavargs. Ir dažnai iš svečių grįžtama pavargus, bet nuotaika giedri. Šis nuovargis yra ne toks, kaip po darbo dienos.

Bendravimas užtat yra žmogui būtinas. Tik draugų ir pažystamų tarpe žmogus suras momentų, kad jis galės sakyti: gera man čia būti. Bendravimas prikelia žmogaus dvasią, ją atnaujina ir pašaukia naujam gyvenimui. Tik geri draugai savo būryje iškelia naujus sumanymus, paruošia naujus gyvenimo planus. Didžiosios idėjos yra nešamos ne vieno žmogaus, bet viso būrio — organizacijose, o kartais net visos tautos. Ypač mums išeivijoje bendravimas yra gyvastinumo garantija. Todėl bendravimui nėra per tolimas kelias, nėra jis nė per brangus.

POLITINE APŽVALGA

Rašo S. Milius

● Sovietų laivas nukentėjo Š. Vietnamę nuo amerikiečių bombų. ●Nedaug tikimasi iš Š. Vietnamo taikos viliojimų. ●Sovietai stiprėja Vidužemio jūroje. ● Izraelio rūpesčiai. ● De Gaulle yra kaltinamas naikinančiu darbu. ● Novotnio galia Čekoslovakijoje sumažėjo.

Vidužemio jūra - rūpesčiai Vakarams

Londonuį ir Vašingtonui kyla rimtas susirūpinimas, kada Sovietai skverbiasi į Vidužemio jūrą. Jiems tame didžiai talkininkauja Egiptas, kuriame jau yra apie 6 000 karinių "tarėjų" ir dvigubai tiek civilių "technikų". Gerai, kad Prancūzija irgi mato, jog tas vyksta jos nenaudai. Izraelio premjeras Eškol skubėjo į JAV ir Britaniją, nes ginklų telkimas Vidur. Rytuose daromas pirmoje eilėje prieš Izraelį. Rusai didina lai vyną ir stoja Yemeny vietoje pasitraukiančių egiptiečių. Egipto uoste Aleksandrijoje rusai susirado nuolatinę bazę savo laivams, kurių ten yra jau 45 ir 25 000 karių. Izraelio laivynas mažas ir silpnas, ir, galimas dalykas, Johnson turės padėti Izraeliui skubos keliu tą laivyną sustiprinti ir praplėsti. Tuo pačiu sumažėtų našta JAV Šeštajam laivynui, ypač, kad Vidužemio jūra po Suezo kanalo uždarymo pasidarė uždarytu ežeru. Britai užsisakė JAV-bėse 150 Phantomo lėktuvų, kurių 50 skiriama britų laivynui. Tam laivynui pasitraukiant iš užjūrinių bazių, jie pasirodo nereikalingi. Greičiausiai tą užsakymą perims Izraelis. Izraelis labai susirūpinęs žūt būt išlaikyti savo oro pajėgų pranašumą prieš arabus. Tik dėl jo jie laimėjo 6 dienas trukusį karą. De Gaulle, siekdamas išplėsti savo įtaką arabų pasauly, nebeparduoda Izraeliui Miražų ir atsarginių dalių. Izraelis nori vakarinių lėktuvų skubiai, nes Egiptas ir Syrija gauna modernius MIG'us - 23.

Dar nėra ramybės

Antikomunistinės Pietų Korėjos prezidentas Park įspėjo, kad Šiaurės Korėja šiais metais planuoja jo krašte labiau išplėsti teroristinį partizaninį veikimą. Šiaurė planuoja siųsti į pietus šiais m. dešimt kartų daugiau sabotažininkų, negu praeitais metais. Penki Pietų Korėjos žvejų laivai neseniai buvo prievartos būdu komunistinių karinių greitlaivių nusivaryti iš Pietų pusės jūros netoli demarkacijos linijos.

Yemeny rojalistų vadai sulaikė sostinės Sanna bombardavimą ir pareikalavo, kad gyventojai apleistų miestą. Jie pažadėjo perbėgėliams iš miesto į jų kontroliuojamus kaimus suteikti maistą, saugumą ir globą. Anot jų, jie nenori, kad dėl karo veiksmų nukentėtų nekalti žmonės. Rojalistai ir respublikonai Yemey savo tarpe kovoja jau 5 metus. Egipto prezidentas Nasser atšaukė iš Yemenio respublikonų pusės kovojusius egiptiečius. Yra gandų, kad Sovietai norėtų teikti pakaitalą vietoj atšauktų.

Tarp Pakistano ir Indijos iškilo nauji nesusipratimai. Pakistanas pareikalavo, kad Indijos diplomatas grįžtų namo. Pakistanas suėmė 28 asmenis, įskaitant jaunus karininkus, kurie kaltinami sąmokslu atskirti Rytų Pakistaną. Indijos diplomatas apkaltintas bendradarbiavimu su tais sąmokslininkais. Savo kelių Indija apkaltino Pakistano diplomatą sostinėje New Dehli šnipinėjimu ir įsakė per 24 val. palikti Indiją.

Taikos pasiūlymai gali būti spąstais

"Taikos viltys" prasidėjo Naujųjų Metų dieną radio paskelbimu iš Hanoi, kada naujas Šiaurės Vietnamo užsienio reik. ministeris Trinh paskelbė, kad, jeigu JAV sulaikys bombardavimą, jo kraštas "kalbės" su JAV rūpimais klausimais. Anksčiau jis sakė, kad tik "galėtų" būti kalbama. Didesniam įspūdžiui sudaryti, komunistai ėmė teirautis Burmoje, Laose ar Combodijoje, ar būtų leista ten vykdyti su amerikiečiais taikos pasitarimus. Prezidentas Johnsonas pajuto spaudimą iš savųjų sulaikyti Šiaurės bombardavimą, nors raudonieji tuo tarpu nieko ir nežada už besąlyginį bombardavimo nutraukimą. Johnsono administracija įtaria, kad raudonieji ruošia spąstus, norėdami išvilioti pragaištingo bombardavimo sulaikymą nors kuriam laikui ir pagerinti savo karinę būklę. Amerika, trokšdama taikos Vietname, sutinka tuo tikslu kalbėtis su bet kuo, bet kada ir bet kur. Sutinka tartis ir su Nacionaliniu Išlaisvinimo Frontu. Tačiau Pietų Vietnamo Atstovų Rūmai viešai pasisakė, kad negali būti Frontas pripažintas, kol jis yra diriguojamas iš Hanoi.

De Gaulle veda kraštą į katastrofą

Buvęs Prancūzijos ministeris pirm Mendes - France tvirtina, kad gaulistų politika sabotavo bri tų svarą, pakenkė pasaulio ekonominei padėčiai ir paruošė dirvą dar rimtesnei katastrofai. Jo straipsnis tilpo New Observer. Jis išjuokė de Gaulle pastangas grįžti prie aukso standarto. Britanija Europai yra reikalinga, jeigu Europa nori lenktyniauti su Amerika mokslo ir technologijos srityse. Jeigu Prancūzija būtų rėmusi Britaniją, pastaroji mažiau priklausytų nuo JAV ir jos politika dėl Vietnamo būtų mažiau priklausoma nuo JAV.

JAV nenori nuvertinti dolerio. Ten imtasi griežtų priemonių doleriui apsaugoti ir sulaikyti augantį nuostolį Amerikos mokėjimų balansuose. JAV sulaiko investacijas Vak. Europoje, mažina paskolas užsieniams, mažina gynybos išlaidas ir kitiems kraštams pagalbos teikimą, kviečia amerikiečius likti namie ir nebekeliauti į kitus kraštus mažiausia dar 2 metus. Amerika nori sulaikyti dolerių plaukimą į užsienius. Suvaržymai neduag palies pagalbos teikimą mažiau išvystytiems kraštams.

Australija, Amerikos sąjungininkas Vietname, irgi suvaržymų paliečiama. Australijoje su vyriausybe kalbėjosi ypatingas John sono pasiuntinys Rostow. Draugiškoj atmosferoj ieškota abiem pusėm priimtino susitarimo. Australijos pažanga nebus smarkiai paliesta.

De Gaulle žygis prieš dolerį muša jį patį ir jo kraštą. Jis išvijo iš Prancūzijos NATO organizacijos padalinius ir tuo pačiu išvijo milžiniškas dolerines pajamas. Amerikiečių turizmas krito iki minimumo. Tas pats įvyko ir prekybos srity su Amerika. De Gaulle reikalingas dolerių, o jų dabar sunku gauti. Kiekviena lazda turi du galus.

Apkarpė „senąjį gvardietį"

Čekoslovakijoje Novotny iki šiol buvo prezidentu ir kartu krašto komunistų partijos vadu — pirmuoju sekretorium. Prezidentu šis 64 m. amžiaus lojalusis Kremliaus tarnas pasilieka ir toliau, bet partijos vadu jo vieton paskirtas 46 m. amžiaus Dubcek. Nurodoma, kad Novotny pralaimėjo kovą debatuose dėl krašto vadovybės, kurie truko visą mėnesį. Dubceko paskyrimas pasirodė labai netikėtas ir ypatingas dėl to, kad jis nėra čekas, bet yra slovakas. Slovakų Čekoslovakijoje yra 4,5 mil. Jis yra pirmuoju slovaku, kuriam pavyko užkopti į komunistinę krašto viršūnę. Kada buvo spėjama, kad Novotny gali netekti savo galybės, Sovietų komun. partijos galva Brežnev lankėsi Pragoje gruodžio mėn., norėdamas paremti Novotnio poziciją, bet tas jam nepavyko. Dubcekui pavesta daryti ekonomines, politines ir socialines reformas ir siekti didesnės rolės Rytų Europoje.

Kliudė Sovietų laivą

Rusų žinių agentūra Tass paskelbė, kad amerikiečių bomba rimtai apnaikino rusų laivą Haiphongo uoste. Rusija dėl to apkaltino JAV. Tvirtinama, kad Amerikos lėktuvai numetė 7 bombas nuo 30 iki 70 pėdų nuo prekybinio laivo Pedeslav Zalesky šono ir vieną sulėtinto veikimo bombą į pakrautą valtį. Pastaroji bomba sprogo 25 minutes vėliau, pramušdama skyles laive, apgadindama variklių skyriuje vamzdžius ir pompas. Protesto notoje reikalaujama nubausti kaltininkus ir imtis griežtų priemonių tokiem puolimam išvengti. Notoje įspėjama, kad ateity transporto laivai galėtų gintis patys, o Amerika lik tų atsakominga už tokių bombardavimų pasėkas. Sovietai būtų priversti imtis priemonių užtikrinti saugumą savo laivams, vykstantiems į Šiaurės Vietnamo uostus. Pati Sovietų Sąjunga pripažįsta, kad niekas iš 41 asmens įgulos nenukentėjo. Amerika atsiprašė Sovietus dėl įvykio ir jį apgailestauja. Iš savo pusės nurodo, kad svetimiems laivams visada susidaro rizika vykti į karo veiksmų sritį.

Fiesole: Italijoje, Fonte Morandoli mieste, Fiesolės vyskupui aprobavus, yra įkurtas naujas vienuolynas vedusiems. Vaikų auklėjimui pasišventusios šeimos gyvena atskiruose butuose, bendrai dalinasi gaunamomis pajamomis už darbą ir kartu atlieka dvasines pratybas pagal šv. Benedikto regulą.

MINISTERIO BALUČIO NETEKUS

Jau praeitame numeryje buvo minėta, kad gruodžio 30 d. Londone mirė įgaliotas Lietuvos ministeris Bronius Kazys Balutis, sulaukęs 88 m. amžiaus. Balutis gimęs Seirijuose 1879 m. gruodžio 29 d. Mirė kaip tik po savo gimtadienio pradėjęs 89-tuosius metus. Palaidotas iš lietuvių bažnyčios St. Patricks katalikų kapinėse Leytonstone sausio 5 d.

Valstybiniam ir diplomatiniam darbui B. K. Balutis paskyrė didžiausią savo gyvenimo dalį. Ligi tol dirbęs laikraštininko ir visuomenininko darbą, 1918 m. kovo mėn. jis buvo aktyvus Amerikos lietuvių seime New Yorke. Jau ligi tol vykdytaisiais savo darbais patraukęs lietuvių dėmesį, nuo to seimo jis paskui ir buvo pašauktas dirbti valstybinio atsakingo darbo. Kai Paryžiuje prasidėjo taikos konferencija, Amerikos Lietuvių Tautinė Taryba pasirinko jį kaip tinkamiausią žmogų atstovauti Lietuvos reikalams toje konferencijoje, kur jis dirbo kartu su inž. E. Galvanausku ir P. Klimu. Tas laikas buvo deramai sunaudotas — savo sugebėjimus B. K. Balutis paskyrė Lietuvos reikalų propagandai anglų ir prancūzų spaudoje.

Baigėsi konferencija, ir B. K. Balutis 1920 m. buvo pakviestas į Kauną, kur pradėjo dirbti užsienio reikalų ministerijoje ypač svarbiems reikalams valdininku, o nuo tų pat metų kovo 1 d. — politikos departamento direktoriumi. Darbų iš tiesų jam teko atlikti ypatingų. Štai 1920 m. jis atstovauja Lietuvai derybose su lenkais dėl belaisvių pasikeitimo. Tais pat metais jis dar veda derybas su latviais dėl sienų nustatymo, paskui vadovauja derybom su rusais lenkų - rusų karo metu, paskui dar dvejoms derybom su lenkais, kurių paskutiniosios baigėsi vadinamąja Suvalkų sutartimi, tuoj lenkų sulaužyta. Tai juk buvo pirmieji nepriklausomos Lietuvos metai, kupini visokiausių nesusipratimų ir derybų, ir B. K. Balutis ilgainiui pasidaro patyręs derybininkas, ginąs Lietuvos reikalus. Todėl jis 1921 m. dalyvauja kaip Lietuvos atstovas tarptautinėje komisijoje, kuri svarstė Vilniaus plebiscito klausimą ,1920 - 22 m. atstovų derybose su Tautų Sąjungos kontrolės komisija, 1924 ir 1926 m. Lietuvos delegacijos nariu Tautų Sąjungos visumos susirinkime. Kai reikėjo sutvarkyti Klaipėdos krašto klausimas, jis 1923 m. buvo Lietuvos delegacijos narys derybose su ambasadorių konferencijos nariu Normanu Davisu, 1924 m. delegacijos narys derybose su Latvija ir Estija dėl tarpusavio santykių sutvarkymo ir ekonominės unijos sudarymo. 1928 m. Lietuvos delegacijos pirmininkas derybose su Lenkija, kai buvo svarstomi politiniai reikalai ir skaičiuojami želigovskiados padarytieji nuostoliai.

Pirmaisiais darbo užsienių reikalų ministerijoje metais (1920 m. lapkričio 27 d.) jis jau viceministeris. 1921 m. kovo 1 d. paskiriamas vakarų departamento direktoriumi, o nuo 1927 m. balandžio 27 d. ministerijos generaliniu sekretorium. Valdžios Lietuvoje keitėsi, su jomis keitėsi ir aukštieji pareigūnai, bet B. K. Balutis dėl savo patyrimo visiems buvo nepakeičiamas.

Kai vyriausybė nutarė sustiprinti santykius su JAV, kas gi ten būtų labiau tinkamas lietuvis buvęs, jeigu ne B. K. Balutis! Dėl to 1928 m. liepos 1 d. jis ten skiriamas nepaprastu pasiuntiniu ir įgaliotu ministeriu. 1929 m. jis pasirašė arbitražo ir konsiliacijos sutartį tarp Lietuvos ir JAV.

Ilgiausia kaip diplomatas jis išbuvo Britanijoje. Paskirtas čia 1934 m. birželio 1 d., išgyveno tarp abiejų kraštų žydėjimo laikus, kai įvairios ekonominės Lietuvos įmonės skyrė savo atstovus — į Britaniją plaukė Lietuvos prekės. Čia B. K. Balutis su savo bendradarbiais išgyveno sunkius karo metus ir tą daugiau kaip 20 metų laikotarpį po karo, kai sovietai įsigalėjo Lietuvoje ir Maskva pradėjo reikšti net ir Britanijai savo reikalavimus. Taip, sunkūs buvo ir tie pokario metai, nes ir pats B. K. Balutis yra sakęs: "Be laisvės viskas sunku, su laisve — viskas lengva".

R. Vokietijos darbo jėga iš R. Europos

Teoretiškai komunistiniuose režimuose negali būti darbo stokos, bet praktiškai taip nėra: bedarbių yra ir komunistiniuose rytų Europos kraštuose ir tuo naudojasi Walter Ulbrichtas, nes jo valdomai rytų Vokietijai chroniškai trūksta darbo jėgos.

Tas trūkumas kyla ne vien iš geros ūkio padėties, bet iš to fakto kad apie 3 milijonus rytų vokiečių pabėgo į vakarų Vokietiją. Tas masinis bėgimas privertė Ulbrichtą pastatydinti Berlyne mūro sieną, o pasieni užtverti spygliuotomis vielomis ir užminuoti. Po tos priemonės panaudojimo gyventojų bėgimas į vakarus žymiai sumažėjo. Pabėgo ne vaikai ir seneliai, o darbo jėgos grietinėlė. Tas nuostolis ryšium su žemu gyventojų prieauglių padarė tai kad gyventojų skaičius rytų Vokietijoje neperšoko 17 milijonų, o darbo jėga — 1,6 milijono.

Jau ankstyvesniais metais Ulbrichtas importavo ribotą kiekį specialistų, ypač gydytojų iš Bulgarijos ir Vengrijos. Jų atvyko apie 5.000 su darbo sutartimis. Rytų Vokietija pasirašė su Vengrija dėl kvalifikuotų ir nekvalifikuotų darbininkų didelio kiekio (kelios dešimtys tūkstančių) importo. Ulbrichto vyriausybė pareikalavo daugiausia elektronistus lengvosios pramonės ir statybos specialistų, neapsunkintų šeimomis. Jie bus įdarbinti Dresdeno - Karl Marx Stadto pramoniniame rajone ir gaus butus darbininkų viešbučiuose. Budapešte pabrėžiama kad rekrutavimas vyksiąs tik savanoriškumo principu, bet tai nepakeičia fakto, kad sutartis su Ulbrichtu - tai prisipažinimas, jog komunistinė sistema neįstengia įveikti nedarbo.

Šiuo atžvilgiu reikšmingas lenkų savaitraščio "Polityka" straipsnis, kuriame rašoma, jog apie 26 tūkstančiai vengrų bus įdarbinta rytų Vokietijoje ir kad tas skaičius ateityje pakils iki 100.000. Politiniai stebėtojai prieina išvados , kad tas "Polytikos" straipsnis esąs skiriamas viešosios lenkų opinijos parengimui — lenkų darbininkų "eksportas" į rytų Vokietiją esąs neišvengiamas. Dabar dar tik mažas lenkų kiekis tedirba vokiečių fabrikuose už Oder — Neisses linijos ir apie 20.000 Čechoslovakijoje.

Mokytojų Konferencija Melbourne 1967 m. gruodžio 27 - 28 dd. Sėdi iš kairės: mok. Stankūnavičienė, Žiežmaraitė, A. Krausas — lituanistinės sekcijos vadovas, kun. Pr. Vaseris, I. Didžytė — sekretorė, K. Kavaliauskas — Kultūros Tarybos pirm., mok. D. Baltutienė, koferencijos paskaitininkės pedagogės — Karazijienė, Jonaitienė, Grigaitienė. Aprašymą žiūr. 4 pusl.

TĖVIŠKĖS AIDAI

SAVAITRAŠTIS

18 Henry St., Kensington, Vic. 3031. Tel. 33 2355

LEIDŽIA AUSTRALIJOS LIETUVIŲ KATALIKŲ FEDERACIJA

Redaguoja Redakcinė Komisija. Vyr. redaktorius kun. Pr. Vaseris. Korespondencijas ir straipsnius siųsti šiuo adresu: Tėviškės Aidai Red., 18 Henry St., Kensington, Vic.

Prenumeratos kaina met. 8 dol. Kituose kraštuos 9 dol. Atsk num. 20 c. Skelbimai už skilties col. $ 1. Nuolatiniams skelbėjams daroma nuolaida. Už skelbimų turinį neatsakoma. Redakcija straipsnius ir korespondencijas taiso savo nuožiūra. Prenumeratą siųsti šiuo adresu: TĖVIŠKĖS AIDAI 18 Henry Street, Kensington, Victoria.

NUOSTABUS VIEŠPATS SAVO DARBUOSE

3-čiam sekm. po Trijų Karalių.

Evangelijose mes dažnai užtinkame aprašomus Kristaus stebuklus. Kai kam atrodo, kad tais aprašymais yra nupiginamos evangelijos, nes 20-tojo amžiaus žmogus perdaug yra kritiškas, perdaug pasitiki gamta ir savo išmanymu ir bodisi antgamtiniais įvykiais, skeptiškai žiūri į bet kokius aukštesnės esybės įsikišimus į gamtą.

Žmogų dabar stebina ir domina nauji atradimai fizinėj, cheminėj, biologinėj srity. Kai kurie laiko dabartinę technikos pažangą 20-jo amžiaus stebuklu. Juk iš poprieriaus darom vilną, iš anglies margariną, iš medžio drabužį. Tai kas ilgus amžius buvo neaišku ir nežinoma, dabar pasidaro aišku ir žinoma. Atrandama vis baisesnė destruktyvinė jėga, bandoma geriau pažinti erdvę ir jos kūnus, aparatais registuojami tolimi pokalbiai, bandoma užregistruoti ir užfiksuoti net žmogaus galvojimą. Atrodo, kad dabar nepopuliaru ir nedrąsu kalbėti apie antgamtines jėgas ir jų įsikišimą į šį pasaulį. Gal ir taip. Tačiau visa tai nė kiek nemažina evangelijose aprašomų stebuklų didybės.

Stebuklas yra kaž kas nepaprasto: daugiau už atominę bombą, už dabartinį auksą, už žmogaus padarytą robotą. Stebuklas yra neišaiškinamos jėgos aiškus pasireiškimas gamtoje. Kas ta antgamtinė jėga? Mes ją Dievu, Visatos Kūrėju vadiname.

Klausimas kyla, ar stebuklai, užrašyti evangelijose yra tikėtini. Paprastai tikėtinumas priklauso nuo liudininkų. Jeigu kurį, kad ir kaip didelį įvykį mums pasakoja koks nepatikimas asmuo, mes netikime. Bet evangelijos stebuklus paduoda mums šventraštis, kuris yra Dievo įkvėptas ir kuris yra mūsų tikėjimo šaltinis. Jį rašiusieji evangelistai buvo ne kokios plepės bobelės, bet rimti, šventi vyrai. Jie rašė tai, ką matė, ką švenčiausiai tikėjo, už ką daugelis savo gyvybę atidavė. Už gražias pasakas, niekas savo galvos neguldo. Jie tvirtai tikėjo ir išpažino Kristų Mokytoją, Kristų Dievą, stebukladarį.

Kai kam atrodo, kad Bažnyčia lengvai tiki visokiais pasakojimais, stebuklais. Bet tai nėra teisinga. Vienas anglikonų teologas, norėdamas geriau susipažinti su katalikų tikėjimu, nuvyko į Romą ir viename kat. universitete klausė teologinį kursą, ypač susidomėjo kriterijais apie stebuklus ir pranašystes. Dažnai tais klausimais ir su pačiu profesorium diskutuodamas.

Kartą jam tas teologijos profesorius atnešė vieną bylą, kurioje buvo sudėti dokumentai, liečią vieną švento gyvenimo žmogų, kurį suinteresuota bendruomenė norėjo, kad Bažnyčia paskelbtų jį šventuoju. Anglikonų teologas, susipažinęs su medžiaga, atiduodamas ją profesoriui pasakė: "Na, jei tiek medžiagos ir taip įtikinančios būtų apie kitus šventuosius, kurie kanonizuojami, ir taip gerai pagrįsti ir įrodyti per jų užtarymą padaryti stebuklai, tai aš kitaip galvočiau." "Ir kaip?" atsakė profesorius. Tačiau mes nežiūrim taip lengvai. Tos medžiagos, su kuria susipažinai, neužtenka, kad mes šį žmogų pripažintume šventuoju".

Klausimas, ar tik Kristaus laikais tebuvo stebuklų, ar ir dabar jų pasitaiko. Turime pripažinti, kad taip ir gana nemažai. Paimkime ir pasekim tikinčiųjų spaudą. Kas nežino nuostabių įvykių, įvykusių Liurde, Fatimoj. Pagaliau mūsų mieloj tėvynėj Šiluvoj, Aušros Vartuose ir dabar Skiemonyse. Be abejo, tie stebuklai nėra tikėjimo dalykas, jo būtinybė, bet turime pripažinti, kad ten vyko kaž kas nuostabaus.

Dievas dabar neapsireiškia žmogui taip, kaip Mozei ant Sinajaus kalno su perkūnais ir žaibais, bet Jis vis dėlto karts nuo karto parodo savo didybę tiesioginiai ar per šventus žmones, ir tuo būdu supurto žmogų, kad jį pakreiptų vėl į save.

Dievo pasireiškimas čia žemėj, Jo stebuklas, tebūnie ramstis tikėjime dvejojančiam žmogui, tebūnie jis lyg nauja kibirkštis tamsiame jo gyvenimo labirinte, tebūnie lyg koks saulutės užtekėjimas tamsioje abejonių nakty.

Nuostabus ir didis yra Viešpats savo keliuose.

Apie sausio mėnesį

Be abejonės, kiekvienam įdomu sužinoti šio mėnesio pavadinimo istoriją nuo pat seniausių laikų. Dar žiloje senovėje Romos karaliumi buvo Numa Pompilli, pagal padavimus sekantis karalius po Romulo — Romos įkūrėjo. Žmogus jis buvo ramus, didelio proto, nuoširdžiai atsidavęs mokslui ir filosofijai. Numa Pompilli suprato, kad sudarymui vieningos galingos Romos karalystės iš masės atskirų, nesantaikoje gyvenančių genčių, reikėjo tas gentis sujungti bendra religija. Reikėjo sušvelninti tarpusavio kovas palankiais meno veiksmais, tamsius protus apgaubti mokslo šviesa ir filosofija. Graži liaudies legenda pasakoja apie šio Romos karaliaus bendradarbę ir įkvėpėją nimfą Egeriją, kuri jam naktimis pranešdavusi dievų valią. Numa Pompilli pastatydino daug šventovių, globojo mokslą ir meną, panaikino aukojimą žmonių aukos, palaikė taiką su kaimynais ir krašto viduje. Pats parašė septynias knygas apie filosofiją ir septynias apie teisę, kurios buvo ras tos 181 m. prieš Kristaus gimimą Romos priemiestyje lanicule, drauge su palaikais. Šis Numa Pompilli pastatė šventovę dievaičiui Ianus. Tai buvo dievas dangaus ir žemės, taikos ir nesantaikos, pradžios ir pabaigos. Kadangi jo buvo tokios prieštaraujančios ypatybės, šis dievas gavo vardą "dviveidis Ianus", kuris užsiliko ligi mūsų dienų. Šiam dievui pagerbti Numa Pompilli pavadino vieną mėnesį metuose. Kad Ianus dviveidiškos ypatybės būtų labiau pabrėžtos, jo vardas buvo duotas pirmam metų mėnesiui. Vienu veidu jis nukreiptas į praeitį, kitu į ateitį.

V. Gražulis.

KOVAI SU NEMIGA

Paryžiuje Eliziejaus Lauke atidaryta speciali parduotuvė, kurioj parduodami daiktai kovai su nemiga. Ten pav. galima pirkti lovą, kuri automatiškai supa ir migdo. Kitų lovų pozicijos gali būti mygtuko paspaudimu kaitaliojamos. Galima gauti ir visokių rūšių magnetofoninių juostelių, visokių parfumų ir t.t..

NAUJOJO TESTAMENTO APOKRIFAI

P. JATULIS

Jau trumpai apžvelgėme taip vadinamas apokrifų evangelijas, būtent nežinomų autorių sukurtas knygas evangelijų temomis. Kai kurie apokrifai buvo sukurti klaidatikių, kurie siekė paremti savo klaidas, prisidengdami kokio apaštalo autoritetu. Kituose apokrifuose nepasitaiko stambesnių klaidų, juos malonu pasiskaityti, bet tai yra vaizduotės padaras: bandyta išaiškinti kai kurias evangelijos padarytas užuominas ir , taip sakant, užpildyti spragas. Kiti apokrifai liečia apaštalų darbus, laiškus ir apreiškimus. Pažymėtini šie:

Petro darbai (Acta Petri). Pirmoje tos knygos dalyje pasakojama apie šv. Petro atvykimą į Romą. Esą, Viešpats liepęs jam sutvarkyti žynį Simoną. Tai pavykę. Magiškų galių dėka Simonas kartą buvo iškilęs į orą. Apaštalui pasimeldus, jis kritęs žemyn ir tuo būdu buvęs nubaustas. Antroje dalyje (kuri vadinama Petro nukankinimu — Martyrium) aprašoma, kaip Petras, pabūgęs persekiojimų, ėjęs iš Romos ir sutikęs Jėzų. "Viešpatie, kur eini?" (Domine, quo vadis?) — jis paklausęs. — "Einu į Romą, kad vėl būčiau nukryžiuotas" — jam atsakęs Kristus. Petras iš to supratęs, kad jam reikia grįžti atgal ir nebijoti kankinio mirties. Kai jis buvo suimtas ir turėjo būti kryžiuojamas, prašėsi, iš pagarbos Jėzui, būti nukryžiuotas žemyn galva. **Petro Darbų** pirmoji laida, atrodo, pasirodžiusi II-jo amžiaus pabaigoje. Vėliau ji buvo papildyta, praplėsta. Užsiliko tačiau tik nuotrupos.

Netikri Apaštalų Darbai yra apokrifas, ebionitų sukurtas II-me amžiuje. Čia pasakojama apie pokalbius bei ginčus, kurie įvykę Jeruzalės šventykloje septyniems metams praėjus po Kristaus mirties: dalyvavę juose parizėjų, sadukėjų, samariečių ir kitų žydų grupių atstovai, dalyvavęs net vyriausias kunigas Kaifas. Pokalbio metu Jokūbas pasakęs ilgą ir įtikinančią kalbą, įrodydamas, jog Jėzus tikrai buvo mesijas. Klausytojai jau beveik buvę linkę priimti krikštą. Tačiau tuomet smarkiai pasireiškęs **inimicus homo t. y.** nustumęs Jokūbą nuo laiptų "priešininkas" Saulius, kuris ir beveik mirtinai sužeidęs, išvaikęs ir kitus apaštalus, o pats netrukus buvę siunčiamas į Damaską krikščionių suimti.

Kiek šiame apokrife yra apjuodinamas šv. Paulius, taip kitame, kuris pavadintas **Pauliaus Darbai**, ginama jo garbė. Ši knyga yra didelė ir turi tris dalis. Pirmoje pasakojama apie Pauliaus darbus ryšium su Tekle. Mat, Pauliui skelbiant Kristaus mokslą Ikonijoj, jauna mergina Teklė, priėmusi krikštą, nutarė laikyti skaistybę. Kadangi ji tuomet atmetė savo sužadėtinį Tamirį, sukurstyti pagonys ją pagavo ir uždėjo ant laužo. Lietui užgesinus ugnį, mergina, tapusi laisva, vyko į Antiokiją, kur tuomet apaštalavo Paulius. Čia Teklė vėl buvo suimta ir atiduota žvėrims; tačiau ir vėl įvyko stebuklas, ir ji išliko gyva. Antroje **Pauliaus Darbų** knygos dalyje pasakojama apie Pauliaus nukankinimą Romoje, prieš tai jam padarius daugybę stebuklų ir net atvertus į krikščionybę keletą asmenų iš paties Nerono giminių. Trečioje dalyje yra tariamas šv. Pauliaus laiškas Korintiečiams ir Korintiečių laiškas jam. Mat, tikrojo šv. Pauliaus 1-jo laiško Korintiečiams 5 skyriaus 9 eilutėj Apaštalas pažymi: "rašiau jums", o 7 skyriaus 1-oje eilutėje sakoma: "jūs man rašėte". Tuo būdu apokritas užpildo tas spragas: sukuria trūkstamus laiškus Korintiečiai kviečia Paulių atvykti ir pamokyti juos tiesos mokslo, nes esą atsiradę du netikri mokytojai.

Pauliaus Darbų knyga, atrodo, kilusi tarp 160 - 170 m. Mažojoje Azijoje ir neturi klaidatikybės žymių. Tačiau ji nebuvo leista Bažnyčioje viešai naudoti. Tertulijonas (De babt. 17) pasakoja, jog kunigas, parašęs tą knygą, vyskupo už bausmę buvęs atleistas iš vietos. Matyt, ji nebuvo istorinių faktų rinkinys, o tarsi šių laikų romanas.

Jono Darbai yra apokrifas, parašytas II-me amžiuj ir išplėstas V-me. Jis plačiai pasakoja apie šv. Jono gyvenimą Efeze, apie jo daugelį stebuklų ir mirtį. Jame matyti gnostikų įtakos.

Andriejaus Darbai, atrodo, pradžioj buvę parašyti III-me amžiuje su gnostikų klaidų atspalviu; bet jie iki šiol nėra išlikę. V-me amžiuje kataliko autoriaus jie buvę naujai perrašyti, jau be klaidų. Ir šios knygos tėra užsilikę keli fragmentai, ypač kas liečia šv. Andriejaus veiklą Achajoje ir jo nukryžiavimą.

Iš netikrų laiškų pažymėtini:

Mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus laiškas Edesos karaliui Abgarui ir Abgaro laiškas Jam. Istorikas Euzebijus (His. eccl. I, 13) rašo, matęs tų laiškų originalinį tekstą sirų kalboje, kuriuos išvertęs į graikų kalbą. Jis pateikia tų laiškų turinį: Edesos karalius Abgaras I susirgęs rašo Jėzui, jog išgirdęs apie jo stebuklus ir pats norįs būti išgydytas; taigi kviečia Jėzų atvykti į Edesą, nes čia žydai jam netrukdys padaryti stebuklą. Išganytojas jam atsakęs laišku, jog turįs baigti savo misiją Judėjoje; įžengęs į dangų, nusiųsęs pas jį vieną savo mokinį. Iš tikro ten vėliau buvo nusiųstas apaštalas Tadas, kuris išgydęs karalių ir evangeliją skelbęs Edesos gyventojams. Iš visko matyti, jog minėti laiškai buvę sukurti apie III a. pradžią, kai Edesos karalystė priėmė krikščionybę, karaliaujant Abgarui IX-jam (179 - 216 m.).

Netrūksta ir netikrų apaštalų laiškų. Pvz., yra **Pauliaus laiškas Laodikiečiams,** rašytas IV-me amžiuje graikų kalba; likę tik nuotrupos. Yra **Pauliaus laiškai Senekai ir Senekos — Pauliui.** Šiame rinkinyje yra 8 filosofo Senekos laiškai ir 6 laiškai Pauliaus; rašyti lotyniškai, bet nepasižymi puikiu stiliumi; matyt, kilę IV-me amžiuje.

Esama dar apokrifų ir apreiškimų (apokalypsių) pobūdžio, kurių taip pat daugelis yra likę tik nuotrupose. Pvz., **Petro apreiškimas,** apie kurį sužinome iš Klemenso Aleksandriečio raštų. Jo turinys: Alyvų kalne, prieš įžengiant Jėzui į dangų, apaštalai jo klausė apie antrojo atėjimo laiką. Jėzus jiems apreiškė, jog pirma pasirodysią Enochas ir Elijas, būsianti kova su Antikristu, piktieji būsią nubausti, išrinktieji džiaugsis.

Pauliaus apreiškimas buvo parašytas pagal Apaštalio užuominą 2 Kor. 12 skyrių, kai šis sakosi buvęs paimtas į dangų. Knygos autorius sako, radęs Pauliaus aprašymą Tarse po šv. Pauliaus bažnyčios pamatais, imperatoriui Teodozijui valdant (379 - 395). Knygoje pasakojama, jog kitame pasauly Paulius išvydęs naująją Jeruzalę, išrinktųjų vietą, kurioje tekėjusios keturios upės: medaus, pieno, aliejaus ir vyno; matęs daugelį šventųjų, matęs pranašus, Erodo nužudytus nekaltus bernelius, Dovydą, Jėzaus Motiną Mariją. Kitoje pusėje tekėjusi ugnies upė, kurioje deginami kentėjo daugybė piktų žmonių; ypatingos bausmės buvusios skirtos tiems, kurie netikėjo Kristaus Dievystę, jo gimimą iš Mergelės Marijos, jo buvimą Eucharistijoje. Pažymima, jog arkangelui Gabrieliui ir pačiam Pauliui užtariant, išganytojas leidęs pasmerktiesiems Velykų dieną neturėti jokių kančių.

Yra ir daugiau apokrifų arba netikrų raštų iš pirmųjų amžių. Tačiau juos skaitant matyti, koks didelis yra skirtumas tarp tų žmogaus vaizduotės kūrinių ir įkvėptųjų Naujojo Testamento knygų, nes tik šiose yra tikrosios tiesos ir malonės žodžiai.

Iš Lietuvos

● Rašytojas Jonas Avyžius (Vilniuje, romano "Kaimas kryžkelėj" autorius), atsakydamas Tiesos redakcijos klausimą, kas trukdo rašytojams plačiau pasireikšti ir publicistikoj, atsakė tiesiai ir aiškiai:

— Mūsuose dar gana dažnai daiktai nevadinami tikraisiais vardais. Tebegalioja tokios, atrodo, seniai turėjusios atgyventi sąvokos, kaip apsidraudimas, silpnadvasiškumas, karjerizmas. Neretai girdi, kaip tas pats draugas tribūnoje kalba vienaip, o, išėjęs už durų, kitaip. Rašytojas yra padėties viešpats, kol sėdi savo darbo kambaryje prie rašomo publicistinio straipsnio. O kai jo straipsnis atsiduria laikraščio redakcijoje, dažnai pasirodo, kad reikia atsisakyti minčių, kurios ir paskatino griebtis publicisto plunksnos.

● Aleksys Churginas, vienas iš daugiausia pasižymėjusių vertėjų Lietuvoj, gruodžio 16 d. Tiesoj plačiau atsiliepė apie Nadą Rastenio K. Donelaičio Metų vertimą į anglų kalbą. Iš esmės gerai įvertinęs leidinį ir vertimą, Churginas nurodė eilę vertimo vietų, kurias jis laiko nepakankamai nusisekusiomis. Nesutinka vietomis ir su prof R. Sealy Donelaičio bei N. Rastenio vertimo įvertinimais, bet išvadoje sutinka, kad tuo vertimu atliktas didelis ir svarbus darbas — prasiveržimas ir geras pagrindas ateityj Donelaičio parodą angliškai skaitantiems toliau tobulinti. (E)

ORINIS AUTOBUSAS

Tarp D. Britanijos, Prancūzijos ir Vak Vokietijos įvyko susitarimas pastatyti bendromis jėgomis lėktuvą milžiną, kuris galės vežti 250 - 300 keleivių. Šito projekto vykdymas kaštuos 5 bilijonus dolerių; to projekto išlaidas padengs šitaip: 37½ % D. Britanija ir Prancūzija ir 25 % Vak. Vokietija. Bendros išlaidos tokiam milžiniškam lėktuvui pastatyti pasieks 500 mil. dolerių. Apskaičiuojama, kad šito projekto rėmuose bus pagaminta ir įvairių valstybių nupirkta 300 tokių lėktuvų, o D. Britanija iš to turės 2 bil. dol. pelno. Pagal susitarimą, trys valstybės bendradarbės įsipareigojo nupirkti sau tuos lėktuvus — autobusus po galutinio projekto patvirtinimo, o tatai turi įvykti iki 1968 metų birželio mėn. Prototipas turi būti gatavas iki 1971 metų; per sekančius metus įgulos turės būti paruoštos. Jei visa tai gerai seksis, tad oro autobusas pradės kursuoti 1973 metais.

LAPINSKO OPEROS

Lietuvio kompozitoriaus Dariaus Lapinsko kantata "Karalius Mindaugas" ir nauja opera "Maras" pirmą kartą pastatyti Trečiojo Lietuvių Kultūros Kongreso metu Čikagoje, susilaukė ypatingai palankios kritikos ne tik laisvojo pasaulio lietuvių spaudoje, bet ir amerikiečių meno kritikų, stebėjusių lietuvių pastatymą. Lapkričio 27 dieną Čikagos "Daily News" dienraščio meno kritikas Bernard Jacobson pirmoje vietoje teigiamai įvertino Dariaus Lapinsko kūrybą, linkėdamas pasiekti dar didesnių laimėjimų. Savo straipsnyje jis rašo: "Labiau ambicinga yra "Maro" opera, kurioje bandoma atvaizduoti ištisa žmogaus kančių skalė — pradedama maru ir baigiant koncentracijos lageriais, tremtimi, karu. Operoje panaudotos mišrios vaizduojamosios priemonės sukėlė tikrai pagaunantį dramatinį efektą..." Pagal laikraštininką Jacobson, Lapinsko muzikoje esama tikrai įspūdingų bruožų ir tai yra pakankamas motyvas, norint dar daugiau išgirsti Lapinsko kūrybos... Amerikietis meno kritikas lygiai gerai įvertino ir lietuvių menininkų gražų pastatymą rašydamas: "Kompozitoriui vadovaujant, didelis lietuvių ansamblis pateikė pažymėtinai išbaigtą spektaklį ir pastatymo profesinis lygis būtų teigiamas įnašas kiekvienam kitam ansambliui ar teatrui..."

Apie Vietnamo karo ateitį

Washingtone lankėsi JAV kariuomenės Vietname vyriausias vadas generolas W. C. Westmoreland ir JAV ambasadorius Saigone Ellsworth Bunker; abu raportavo prezidentui Johnsonui apie karinę ir politinę būklę Vietname ir turėjo pasitarimus Pentagone ir pokalbį su spaudos atstovais. Abu pasirodė televizijos programoje.

Gen Westmoreland pareiškė, jog JAV galės savo kariuomenės skaičių sumažinti pradedant 1969 metais, taigi po 2 metų, jei laimėjimai fronte eisią didyn ir baigsis Šiaurės Vietnamo komunistų jėgų išsekimu. Ambasadorius Bunker pabrėžė, kad matomi apčiuopiami pažangos ženklai Vietname yra pačios vietnamiečių tautos valios reiškiniai: toji valia reiškiasi tautos pasiryžimu kariauti iki galutinės pergalės.

Komunistų pergalės šansai diena iš dienos mažėja, pav., dar prieš metus Pietų Vietnamo teritorijoje jie turėjo vidurio provincijose tokius plotus, kuriuose gyveno apie 2 milijonai žmonių; turėjo tobulai užmaskuotas karines bazes ir amunicijos sandėlius. Šiandien toje teritorijoje tėra tik apie 300 000 gyventojų komunistų kontrolėje, o eilė bazių bei sandėlių liko iki pagrindų aviacijos ir pėstininkų sunaikinta. Dabar Vietkong (komunistų partizanai) turi rimtų sunkumų su naujokų rekrutavimu ir kariautojų aprūpinimu maistu, dėl to turėjo šiaurės Vietnamo reguliari kariuomenė ateiti į pagalbą. Be to, pastaraisiais mėnesiais komunistinių dezertyrų skaičius žymiai padidėjo.

Taip pat neružavai atrodo situacija ir Šiaurės Vietname. Iš kelionės tame krašte grįžo amerikietis žurnalistas David Schoenkrun, kurs yra JAV pasitraukimo iš Pietų Vietnamo šalininkas. Jis pareiškė: "Lankiaus visame Šiaurės Vietname ir mačiau mūsų bombardavimų padarytus sunaikinimus. Tikėkit manim, tie žmonės jau bemaž neturi ko prarasti"

Prancūzų karininkai kitaip galvoja: Prancūzija pralaimėjo Vietnamo karą ne dėl to, kad prie Dien Bien Phu patyrė dramatišką smūgį. Ji pralaimėjo karą ne prie Dien Bien Phu, o vidaus fronte. Šiuo metu priešas naudojasi ta pačia taktika JAV atžvilgiu. Visas komunistinis pasaulis kiša daug pinigo Šiaurės Vietnamo karinei dvasiai palaikyti ir rengia antikarines demonstracijas JAV-bėse ir likusiame nekomunistinia me pasaulyje. Nori amerikiečius įtikinti, jog karas su komunistais esąs beviltiškas, tad Amerika turi pasitraukti ne tik iš Vietnamo, bet ir iš kitų pasaulio vietų, kur ji yra užsiangažavusi ir grįžti į izoliacionizmą. Jei tatai įvyks, komunistai turės laisvas rankas, — jie galės griauti valstybes kur tik panorės. Šiaurės Vietnamas tikisi, jog demonstracijos JAV-se privesiančios prie Johnsono pralaimėjimo prezidento rinkimuose, o naujai išrinktas prezidentas ištrauks kariuomenę iš Vietnamo be atodairos į taikos derybas.

Kitaip galvoja Pietų Vietnamo prezidentas Thieu. Jo manymu, komunistai nersis iš kailio ir desperatiškai kariaus šiais metais iki prezidento išrinkimo. Jei Johnsonas bus išrinktas, tad jie be derybų pasitrauks iš karo lauko, nes nebeturės jėgų kovai. Šitaip komunistai pasielgė Graikijoj 1948 metais ir Malazijoj 1966 m. Vieną gražią dieną nutils komunistų šūviai Pietų Vietname ir bus taika.

Naujasis Pietų Vietnamo premjeras Nguyen Van Loc paskelbė kovą korupcijai ir apsileidimams karinėse ir civilinėse įstaigose. Jis pareiškė, jog jo vyriausybė pasiryžusi "likviduoti korupciją lygiai viršūnėse kaip ir pačioje apačioje, pasinaudodama griežtais, bet teisingais teismų sprendimais". Vietnamo kaimiečiams premjeras pažadėjo žemės reformų, miestų lūšnynams — naujus namus, o visai tautai daugiau mokyklų, daugiau ligoninių, infliacijos sustabdymą ir pagalbą 800 000 karo pabėgėliams. Reikia prisiminti, jog JAV diplomatai vietname ir viceprezidentas H. Huphrey savo vizito metu spaudė naujai išrinktą prezidentą Thieu daryti tokias reformas savo vidaus politikoje.

J. Gbs.

Katalikiškame gyvenime

Vatikanas: Popiežius Paulius VI Kalėdų naktį pirmąsias Mišias aukojo Siksto koplyčioje dalyvaujant pasaulio tautų diplomatiniams atstovams prie Šv. Sosto. Ta proga Šv. Tėvas pasakė kalbą apie krikščioniškosios pasiuntinybės pilnybę. — Kristaus atėjimas į pasaulį yra nuostabus faktas — pareiškė Šv. Tėvas diplomatams. Jo paskelbtoji geroji Naujiena — Evangelija tikrai yra universali, skirta žmonijai. Ne veltui Kristus pats pasakė: Aš esu pasaulio šviesa — eikite ir mokykite visas tautas. Visas tautas, ne tik atskiras ar privilegijuotas — pabrėžė popiežius. Evangelijos sėkla visur sėjama. Jei kartais jai augti ir buti joti kai kur daromos kliūtys, tai nereiškia jog Kristaus tiesos ir gyvybės žodis būtų nesėkmingas. Visų geros valios žmonių pareiga yra visomis jėgomis įsijungti į krikščioniškosios pasiuntinybės įgyvendinimą — baigdamas kalbą ragino popiežius, visiems suteikdamas apaštališkąjį palaiminimą.

Jeruzalė: Kalėdų šventės Jeruzalėje šiemet praėjo taikingai ir ramiai. Jeruzalės Patriarchas Albertas Gori vidurnaktį aukojo Mišias Kristaus Gimimo bazilikoje Betlejuje, kurios specialiai buvo perduodamos televizijos tinkle. Dėl nepalankių tarptautinių sąlygų maldininkų skaičius šiemet buvo žymiai mažesnis negu anksčiau.

Amman: Popiežius Paulius VI Kalėdų švenčių proga pasiuntė į Jordaną ir Jeruzalę savo specialų atstovą, tarptautinės katalikų šalpos "Caritas Internationalis" organizacijos direktorių arkiv. Rodhain. Arkivyskupas Rodhain aplankė Jordano pabėgėlių lagerius ir perdavė Šv. Tėvo kalėdines dovanas bei paguodą. Ta proga arkiv. Rodhain buvo priimtas Jordano karaliaus Hussein ir Jordano ministro pirmininko Al Thaloni, kurie išreiškė asmeniškai padėką Šv. Tėvui už pabėgėliams teikiamą pagalbą.

Amsterdamas: Šiomis dienomis Amsterdame, Olandijoje, išėjo pirmasis numeris naujo misijų žurnalo "Bijeen", kuris apjungia apie dvidešimties įvairių vienuolynų ir kongregacijų leidžiamus misijų laikraštėlius. Naujasis žurnalas išsiuntinėtas 160 000 egzempliorių tiražu.

Bujumbura: Afrikos Burundi respublika yra labiausiai katalikiškas kraštas Afrikoje. Iš trijų milijonų krašto gyventojų milijonas septyni šimtai tūkstančių, t. y. 60 procentų yra katalikai. Šiuo metu 150 suaugusių ir jaunimo lanko katekizmo kursus, rengdamiesi priimti krikštą.

BudaPeštas: Nors dabartinė Vengrijos konstitucija oficialiai pripažįsta kiekvienam religinių įsitikinimų laisvę, tačiau praktikoje ne visiems tai taikoma. Vengrijos profesinių sąjungų organas "Nepszeva" griežtai smerkia valstybės tarnautojus ir valdininkus, kurie tuokiasi bažnyčioje ir leidžia savo vaikus krikštyti kunigams. Ypač provincijoje ir mažuose miesteliuose — skundžiasi laikraštis — religijos praktikavimas esą labai išplitęs mokytojų ir valdininkų tarpe, pamirštant, kad valstybės tarnautojams religija neesanti privatus dalykas.

IRANAS PANAIKINA POLIGAMIJĄ

Irane (Persijoj) įsigalioja naujas įstatymas, kurs pilečiams draudžia turėti daugiau žmonų kaip vieną. Taip pat ir skyrybų bylos nebus tokios paprastos kaip lig šiol kai buvo: užteko vyrui parašyti žmonai laišką, kad ji nebetinka bendram sugyvenimui, ir tuo santuoka buvo panaikinta. Irane dauguma gyventojų mahometonai, o Mahometas leido savo išpažintojams turėti tiek žmonų, kiek vyras įstengia išlaikyti. Kalbamasis įstatymas tai dabartinio šacho (karaliaus) reformų politikos pasėka. Be to tas pats įstatymas leidžia moterims be vyro sutikimo eiti į darbą.

APREIŠKIMAS

Panteistinis evoliucionizmas

Pagal panteizmą (graikiškai "pan" — visa, ir "theos" — dievybė), Dievas sutampa su pasaulio visuma, Jis paneigiamas kaip Kūrėjas, pati gamta suvokiama kaip dieviškai kuriančioji jėga. Panteistinis evoliucionizmas, būdamas filosofijos linkmė, neigia antgamtinio apreiškimo galimybę iš Dievo pusės. Pagal tokį mokslą, Dievas yra save kurianti evoliucija — palaipsniškas kilimas, išsivystimas, ir atmeta bet kokias am žinai pastovias vertybes, idealus. Savo negatyviaja dalimi neigia Dievo Kūrėjo buvimą, stebuklus, antgamtines tiesas ir antgamtinio gyvenimo tvarką, nes tas viskas remiasi Dievu. Pozityviaja dalimi aiškina įvairius religinius fenome nus — reiškinius, religinio jausmo raidą. Tvirtina, kad Katalikų Bažnyčia esanti be dieviškojo įsteigimo, o tik žmonių darbas. Materialistinis arba empirinis evoliucionizmas, kurisdažnai vadinamas monizmu, tvirtina medžiagą esant visų dalykų principu, o iš medžiagos mechaniškai kyla visi vegetatyvinio, juslinio ir intelektualinio gyvenimo reiškiniai. Virš proto nieko nesą ir jis vienintelis tiesos ir gėrio sprendėjas ir nustatytojas. Praktikoje siekia Bažnyčią atskirti nuo valstybės ta prasme, kad Bažnyčia negautų valstybinės paramos savo mokykloms. Kai krikščionybė būsianti nebereikalinga, tada liksianti tik pozityvi religija, tai yra tiesos, gėrio ir grožio kultas, kas suvedama į mokslą, sociologija ir meną. Šitokį mokymą skleidžia masonai, kai kada su atrodančia tolerancija, mandagumu ir kuklumu. Kai kada pagiria krikščionybę, kurią aiškina grynai natūrališkai, o Kristus jiems tebuvęs tik didelis išmin čius, panašiai kaip Sokratas. Kratosi kry žiaus, apsimarinimo. Kryžių pakeičia žvaigždė, kaip sudievintos žmonijos simboliu.

Toks panteistinis evoliucionizmas savo mokymu privalo paneig ti pirmuosius proto dėsnius ir pagal tuos dėsnius išplaukiančias priežastis. Teigia pasaulio vyksmą be vyriausios priežasties, be jokio nustatyto bei numatyto tiks lo, kuriame vyksta priešingi ir prieštaraujantys dalykai. Toks klaidingas mokslas yra tuo žalingesnis ir pavojingesnis, kuo daugiau panaudoja tiesą savo prisistatymui. Tiesa klaidingame moks le nėra mokslo dvasia, bet melagingos dvasios tarnaitė ir ji palenkiama klaidai. Kai panteistinis evoliucionizmas antgamtines tiesas visiškai atmeta, tai idealistinis evoliucionizmas yra dar žalingesnis, kai antgamtinę tvarką aiškina grynai natūrališkai. "Ir nenuostabu, nes pats šėtonas ima sau šviesybės angelo išvaizdą. Todėl nėra nieko ypatingo, jei jo tar nai ima sau teisybės tarnų išvaizdą" (2 Kor. 11,14). Nieko nėra panašiau ir kartu giliai priešingiau, kaip sofistinės — klaidinančios žodinės gudrybės apie religiją. Naudojasi ta pačia terminologija, bet suteikia tiems žodžiams priešingą prasmę.

Šitokiai filosofinei krypčiai atitinka tai, ką šv. Tomas Akvinietis plačiai aiškino apie nupuolusio angelo išdidumo nuodėmę, kuris iškrypusiai norėjo Dievą imituoti ir būti panašus Dievui, lyg Dievui nebūtų nieko antgamtiško. "Tuo būdu velnias troško būti panašus Dievui, kai galutinio laimės tikslo siekė vien tik savo prigimties jėgomis be jokios dieviškos pagalbos, nusikreipdamas nuo antgamtinės laimės, kuri teikiama iš Dievo malonės" (I q. 63, a. 3). Tad ir racionalizmas tvirtindamas visišką proto autonomiją, arba neigia antgamtines paslaptis, arba jas visiškai atmeta, arba jas natūrališkai aiškina.

Kun. P. Dauknys

ALK Federacijos Suvažiavimas

Praeitų metų gruodžio 29 - 31 dd. Melbourne įvyko 8-tasis Australijos Lietuvių Katalikų Federacijos Suvažiavimas. Pradėtas jis pamaldomis lietuvių bažnyčioje. Šv Mišias laikė ir šiai progai pamokslą pasakė kun. A. Kazlauskas MIC. Posėdžiai vyko parapijos name. Suvažiavimą atidarė Federacijos Valdybos pirm. Val. Čižauskas. Prezidiuman pakviestas Kunigų Sekretoriato vadovas kun. P. Butkus, Adelaidės klebonas kun. A. Kazlauskas MIC ir Morningtono atstovas A. Bakaitis. Sekretoriavo S. Pusdešrienė (Adelaidė) ir J. Žitkevičienė (Melb.). Mandatų Komisija sudaryta iš šių asmenų: J. Miniotas (Sydn.), A. Raudys (Melb.), ir B. Dičiūnas (Adelaidė). Rezoliucijų Komisiją sudarė: Dr. A. Mauragis (Sydn.), kun. Pr. Dauknys (Geelong), A. Vaitiekūnas (Melb.). Suvažiavime dalyvavo 50 atstovų.

Žodžiu suvažiavimą sveikino Blaivininkų Draugijos atstovas ir Lietuvių Fondo įgaliotinis J. Normantas. Raštu sveikino: Brisbanės ir Newcastelio kapelionas kun. S. Gaidelis S.J., Krašto Valdybos pirm. S. Narušis, Lietuvių Savanorių Kūrėjų vardu — V. Šliogeris, Sydney Moksl. Ateitininkai, Adelaidės vyr. ir jaun. ateitininkai stovyklautojai, New castlio ateitininkai, Melb. Liet. Klubas — A. Jokubauskas.

Dr. A. Mauragis skaitė paskaitą tema: "Šių dienų pasaulis ir pasauliečių apaštalavimas." Paskaita visų buvo šiltai priimta. Pas kaitos pagrindinės mintys: Naujųjų laikų vizija, kas nutiko pasauliui, gelbėti sumedžiagėjusį pasaulį, dvasinis krikščionybės atsinaujinimas, naujas krikščioniškos doktrinos nušvietimas, nusistatymas kurti Dievo karalystę žemėje. Kritikos ši paskaita susilaukė nedaug. Pasiūlyta paskaitą atspausdinti ne tik Tėv. Aiduose, bet ir atskira brošiūra. Suvažiavimas šį pasiūlymą priėmė. (Šitame numeryje paskaita jau spausdinama)

Po pietų vyko posėdis organizacijų reikalais. Referavo Pr. Pusdešris. Jis kalbėjo tema: "Lietuvių katalikų Australijoje veiklos vėžės ir pakelės gairės." Referentas pirmiausia pažymėjo perdidelį asmens pasitikėjimą savimi. Kiekvienas jaučiasi neeiliniu piliečiu ir niekina kito darbą. Tai viena didžiųjų mūsų nepasisekimo priežasčių. Tautinio gyvenimo baze prelegentas laiko šeimą. Jaunimą jis randa nuėjusį tuščiais keliais, kuriam bet koks idealistinis gyvenimas yra neįdomus. Kalti čia vyresnieji, kurie jaunimą palieka vieną. Kad mūsų organizacijos kartais lieka ant popierio, referentas randa kaltininku ambiciją. Toliau pakritikavo Federacijos darbą ir davė sugestijų ateičiai. Taip pat pasisakė apie Tėviškės Aidus, duodamas naujų sugestijų. Diskusijose ypač buvo atkreiptas dėmesys į jaunimą. Paminėta, kad ir studentai nebemoka veikti ir nesiruošia duoti jokio naujo impulso gyvenimui.

Antrąją suvažiavimo dieną posėdžiai taip pat vyko parapijos name. Tai diena daugiau Federacijos administraciniams reikalams — Valdybos atskaitominiai pranešimai ir naujos Fed. Valdybos rinkimai. Pranešimuose paaiškėjo, kad Fed. Valdyba sekmingai pravedė linotipo vajų ir įsigijo šią mašiną už 2650 dol. Skolos nepadaryta, bet dar šiek tiek padaryta santaupų. Iš to matosi žmonių gyvas reikalo supratimas ir atsiliepimas. Kontrolės Komisija siūlė suvažiavimui patvirtinti Valdybos apyskaitinį pranešimą.

Po visų atskaitominių pranešimų ir diskusijų kalbėjo Federacijos Dvasios Vadas kun. Pr. Vaseris. Jo mintis buvo, kad ieškome gyvenimo, į jį veržiamės, jį kuriame. Kuriame jį tautiniame ir religiniame fone. Klysta tas, kuris religiją palieka asmeniniu dalyku. Nebesame urviniai žmonės, kurie gyventume kiekvienas savo asmeniniu gyvenimu ir bijotume dienos šviesos, viešojo gyvenimo, socialinio bendravimo. Į tą gyvenimą veržiamės atviru veidu, nupraustu tautinėm ir religiniėm spalvom. Šitoks gyvenimo ieškojimas yra ir Federacijos suvažiavimas, kuriame praktiškai įgyvendiname Dievo įsakymą — mylėk savo artimą. Čia vienas kitą arčiau pažįstame, daugiau pamilstame ir ryžtamės dirbti kartu. Toliau jis pasidžiaugė Federacijos Valdybos atliktu darbu ir skatino visus remti naujai renkamuosius šiam pačiam darbui.

Valdybos rinkimai tačiau nebuvo taip sklandūs, kaip Fed. Dvasios Vadas tikėjosi. Praėjo eilė atsisakinėjimų, kol šiaip taip susilipdė kandidatų skaičius. Rinkimų rezultatai jau paskelbti praeitame numeryje.

Tolau sekė įvairūs pasiūlymai ir sumanymai. Iš jų padaryti šie

Federacijos Valdyba pasirūpina peržiūrėti Fed. Statutą ir kitam suvažiavimui patiekti svarstyti pakaitas. Tarp šių pakaitų buvo siūlyta, kad Tėv. Aidų redaktorius ir Administratorius būtų pilnateisiais suvažiavimo atstovais. Taip pat siūlyta sumažinti Fed. Valdybos narių skaičių.

Nutarta, kad kat. organizacijos, išrinkusios naują savo valdybą, ją pristato Fed. Valdybai. Sekantis suvažiavimas nutarta šaukti po 2 metų. Taip pat nutarta, kad Ateities Žingsniai yra leidžiami Fed. Valdybos kaip Tėv. Aidų priedas.

Sekė Rezoliucijų Komisijos pranešimas, kurį padarė A. Vaitiekūnas. Suvažiavimo priimtas rezoliucijas čia ir spausdiname atskirai.

Prisiminta mirusieji Federacijos darbuotojai — pirmas Federacijos Dvasios Vadas a. a. kun. J. Kungys ir pirmoji Tėv. Aidų administratorė a.a. Monika Šeštakauskienė. Prie jų prijungta neseniai mirusį Antaną Būgą, kuris ištikimai dirbo Tėviškės Aidų ekspedicijoje. Už juos sukalbėta malda.

Suvažiavimo darbo posėdžiai už baigti malda ir Tautos Himnu. Vakare atstovai susirinko dar ben drai vakarienei, kurios metu pasidalino įspūdžiais ir pabendravo. Pirmos dienos vakare Lietuvių Namuose Fed. Valdybos buvo suruoštas puikus koncertas, kuris aprašytas praeitame numeryje.

Suvažiavimo šventiška užbaiga buvo gruodžio 31 d. — sekmadienis. Lietuvių bažnyčioje pamaldas laikė ir pamokslą sakė kun. P. Butkus. Šv. Cecilijos mišias giedojo Parapijos Choras, vadovaujamas P. Morkūno. Giesmes puošė Genovaitės Vasiliauskienės solo. Šios šv. Mišios buvo puikus religinis koncertas ir himnas Dievo garbei kaip padėka už gražiai praėjusį Federacijos suvažiavimą.

ALK Fed. Suvažiavimo rezoliucijos

ALK Federacijos 8-jo Suvažiavimo Rezoliucijų Komisija, susidedanti iš kun. Pr. Dauknio, dr. A. Mauragio ir A. Vaitiekūno, išklausiusi dr. A. Mauragio ir Pr. Pusdešrio paskaitų bei iš jų kilusių diskusijų degančiais mūsiškojo gyvenimo klausimais, siūlo ALK Federacijos Suvažiavimui sekančius sveikinimus, rezoliucijas bei padėkas:

Sveikinimai

1. Pasveikinti J. E. vyskupą Brizgį ir padėkoti už jo rūpestingumą ir globą, kurią jaučia lietuviai katalikai Australijoje.

2. Pasveikinti VLIKą (Vyriausią Lietuvos Išlaisvinimo Komitetą) apimantį visus politinėje išeivijoje esančius lietuvius ir aktyvai vadovaujantį Lietuvos laisvinimo kovai politinėmis ir diplomatinėmis priemonėms.

3. Pasveikinti JAV Lietuvių Katalikų Federaciją kartu pasikeičiant informacija apie bendro tikslo darbus bei nutarimus.

4. Pasveikinti Australijos Lietuvių Bendruomenės Krašto Valdybą ir padėkoti už prisiųstą sveikinimą.

5. Pasveikinti Australijos Lietuvių Studentų ir Sportininkų Suvažiavimus Adelaidėje ir palinkėti sėkmės lietuvybės išlaikymo baruose.

Rezoliucijos

1. ALK Federacijos Suvažiavimas užgiria buvusios ALK Federacijos Valdybos veiklą:

a) už glaudų bedradarbiavimą su kitomis lietuviškomis organizacijomis tuo išlaikant normalius ir taikingus santykius Australijos lietuvių tarpe;

b) už milžinišką darbą įdėtą organizuojant "Tėviškės Aidų" linotipo vajų praėjusį su tokiu pasisekimu.

2. ALK Federacijos Suvažiavimas ypatingai iškeldamas lietuviškumo ir katalikiškumo išlaikymo būtinumą mūsų jaunimo tarpe siūlo įkurti Federacijos rėmuose skyrių išimtinai jaunimo reikalams. Tokiam skyriui vadovauti renkamas A.L.K. F-cijos jaunimo vadovas, turintis kooptavimo teisę pasitelkti padėjėjus.

3. ALK Federaciją sudarančių organizacijų vadovai įpareigojami grįžus nedelsiant sušaukti savo vienetų susirinkimus, informuoti narius apie suvažiavimo darbus bei vykdyti padarytus nutarimus.

4. Ypatingą dėmesį kreipti į lietuvišką katalikišką studentiją Australijoje, paruošiant jaunimo vadovus ir mėginant sudaryti sąlygas studentų susibūrimuose pravesti pokalbius, skaityti paskaitas ir palaikyti aktyvų ryšį su šiuo lietuviškuoju ateities avangardu — inteligentišku jaunimu.

5. Išklausius dr. A. Mauragio paskaitos "Šių dienų pasaulis ir pasauliečių apaštalavimas", ALK Federacijos Suvažiavimas randa, kad paskaita būtų atspausdinta atskirą knygute ir išsiuntinėta kaip Tėv. Aidų priedas.

Padėkos

1. ALK Federacijos Suvažiavimas išreiškia ypatingą padėką "Tėviškės Aidų" redaktoriui ir Federacijos Dvasios Vadui kun. Pr. Vaseriui už milžiniško darbo prisiėmimą ant savo pečių ne tik redaguojant "Tėviškės Aidus", bet ir einant įvairias pareigas, surištas su laikraščio leidimu, įskaitant net ir vyriausio mechaniko vaidmenį.

2. ALK Federacijos Suvažiavimas dėkoja Melbourno Lietuvių Katalikių Moterų Draugijai su tokiu pasišventimu rūpinantis suvažiavimo atstovų "žemiškais" reikalais.

3. ALK Federacijos Suvažiavimas dėkoja visiems koncerto dalyviams, praturtinusiems mūsų sąskrydžio darbus šventiška nuotaika.

4. ALK Federacijos Suvažiavimas dėkoja visoms organizacijoms bei pavieniams asmenims, sveikinusiems ALK Federacijos 8-tąjį Suvažiavimą.

5. ALK Federacijos Suvažiavimas dėkoja abiems paskaitininkams, įdėjusiems tiek triuso, laiko ir žinių perteikiant paruoštųjų paskaitų mintis suvažiavimo dalyviams.

6. ALK Federacijos Suvažiavimas išreiškia nuoširdžią užuojautą ilgamečiui valdybos nariui p. Šestakauskui gulinčiam ligoninėje po sunkios operacijos, linkėdamas greito ir sėkmingo pasveikimo.

Žurn. Pr. Alšėnas - Liter. Bakalauratas

Žmogaus pasiryžimas kalnus verčia. Šiems žodžiams paryškinti gražiu pavyzdžiu galėtų būti kanadietis lietuvis žurnalistas Pranys Alšėnas, ilgametis daugelio laikraščių, o kartu ir Tėv. Aidų bendradarbis.

Nežiūrint per pusamžio ribą persiritusios jo metų naštos, Pr. Alšėnas 1963 m. kovo 16 d. įstojo į Pedagoginį Lituanistikos Institutą Čikagoje studijuoti lituanistiką neakivaizdiniu — korespondenciniu būdu, didesnį dėmesį kreipdamas į literatūrą. Pasiryžimo bei stiprios valios dėka, per penkerius metus, atlikęs visus tos mokslo įstaigos nustatytus reikalavimus, Pedagoginį Institutą baigė ir šių metų pradžioje gavo diplomą, suteikiantį jam literatūros bakalauro laipsnį ir teisę dėstyti lietuvių kalbą kitataučių mokyklose, kur tokia kalba dėstoma.

Bestudijuodamas Pr. Alšėnas plačiai bendradarbiavo lietuvių spauoje. Tuo laikotarpiu jis paruošė ir Martyno Jankaus monografiją. Knyga jau atspausdinta.

Žurn. Pr. Alšėnas lituanistika, kaip laikraštininko, taip beletristinės srities darbe buvo ir iki šiol žinomas. Spauđoje jis darbuojasi nuo 1929 m. (Liet. Encikl. I t.) Per tuos 40 m. jis yra parašęs per 7000 įvairios tematikos rašinių, jų tarpe nemaža ir beletristinės kūrybos novelių formoje. Literatūros istorikas a.a. prof. V. Biržiška jį yra pavadinęs "publicistu — novelistu".

Nežiūrint, kad peržengęs 50 m. amžiaus slenkstį, Pranys Alšėnas dar ryžosi paskirti penketą metų lituanistikos ir literatūros studijoms, kad, beartėdamas prie kapos metų (gimęs 1911) galėtų įsigyti Pedagoginio Lituanistikos Instituto diplomą ir bakalauro laipsnį.

Per keturiasdešimt plunksnos darbo metų, nežiūrint, kur jis kitur bedirbo ir iš ko pragyveno, beveik kasdien parašė po rašinį vienam ar kitam lietuviškam (dažnai ir angliškam) laikraščiui. Jis buvo ir yra gražiu darbštumo pavyzdžiu, o ypač mūsiškiam jaunimui, kuriam, gyvenančiam svetur, lituanistinių žinių dažnai trūksta. Jo straipsniai ir žinių reportažai pasiekia visą lietuvišką spaudą, pradedant Kanada, JAV ir baigiant Australija, P. Amerika, Europa.

Bakalauratui Pr. Alšėnui linkime dar daug darbščių metų!

T.A. Red.

ŠIŲ DIENŲ PASAULIS IR PASAULIEČIŲ APAŠTALAVIMAS

Paskaita skaityta ALK Federacijos Suvažiavime 1967.12.29

Dr. A. MAURAGIS

Naujų laikų vizija

Visi matome, kaip žmonija žengia į naujus amžius su nauja dvasia, kaip technika kuria naujas gyvenimo sąlygas. Technikos suglaustame ir žmonių perpildytame pasaulyje viskas turės pasikeisti, net ir žemės paviršius, tik saulė viena išliks žmogaus nepakeista. Tokiose sąlygose keisis ir žmogaus pažiūros į valstybę, į tautą, į religiją ,į moralę ir į daugelį kitų dalykų ant kurių pagrindų stovi žmonijos dvasinis ir socialinis gyvenimas.

Žmogus skiriasi nuo daugelio Dievo kūrinių tuo, kad jam yra įgimta būti kūrėju, jis tampa lyg ir Dievo padėjėju kūryboje. Tuo jis yra panašus į patį Dievą, kad jis kuria, kad jame yra kūrybinė dvasia, žmogiškoji siela, kuri jį pa daro žmogumi. Žmogus turi susikūręs savo pasaulį, turi savo istoriją, savo kultūrą, savo civilizaciją nes jis nuolatos progresuoja. Kaip žmogus toli nueis savo kūryboje, sunku pasakyti ir net įsivaizduoti. Jis gali gyvybę nunešti į kitas planetas ir ten pradėti gyvenimą, jis gali žemę paversti rojumi, kaip lygiai ir pragaru. Žemė nėra kokia nors šetono karalystė, o vieta žmo gui gyventi, kurti, savo didybę pasiekti ir Dievo Karalystę įgyvendinti.

Mūsų tikslas nėra sulaikyti tą istorinį civilizacijos progresą, bet pasirūpinti užimti šiame naujame pasaulyje tinkamą vietą ir tinkamą vertę, kad galėtume skleiti Dievo Karalystę žemėje ir nėkieno netrukdomi siekti savo sielos išganymo. Šitos sąlygos Rytų pasaulyje jau yra sutrikusios ir nežinia kaip ilgai tas tęsis, gi Vakarų pasaulyje tebevyksta kultūrinė dekristianizacija. Todėl pasaulis atsidūrė dideliame pavojuj nes gali netekti gyvenimo druskos ir imti pūti. Ištikrųjų turime, baimintis, nes įvairūs negalavimų reiškiniai ir iškrypimai jau yra matomi. Ką šiandieną sėjame, tą ateinančios kartos piaus. Šių dienų ateistinis egzistencializmas yra plačiai išsišakojęs moksle: filosofi joje, psichologijoje, psichoanalizėje, etikoje, pedagogikoje, įvairiose meno srityse ir net ima reikštis krikščionybėje ir moralėje. Tuo būdu iš teoretinės srities jis pereina į praktinį gyvenimą. Jo skelbiamos idėjos formuoja žmogų be Dievo, galima sakyti, ir be moralės, nes pasaulis esąs anot jų kaž koks nesuprastas absurdas, o patirtinė tikrovė — brutalus faktas; pats žmogus — atblokšta į pasaulį blogybė, neturinti savajame buvime prasmės. Lengva suprasti, kad tokia teorija praktikoje yra savižudybė, nes veda į chaosą. Žmogui nieko kito nebelieka kaip beprasmė kančia, arba tuščias malonumų ir nuotykių ieškojimas.

Kas nutiko pasauliui?

Nesenai skaitėme Readers Digest (November 1967) žurnale buvusio Amerikos vice-prezidento R. Nixono straipsnį, pavadintą "Kas atsitiko su Amerika?" Šitame straipsnyje jis atidengia skandalingai bauginantį faktą, būtent, kad pastaraisiais laikais JAV nusikaltimai auga šešis kartus greičiau, kaip gyventojų skaičius. Nagrinėdamas šią temą, jis ieško kal tės dėl tokios susidarusios padėties ir randa, kad kalti visų pirma tie, kurie sutinka ir pritaria įstaty mo ir viešosios tvarkos laužytojams kriminalistams. Čia jis kaltina teisėjus, kurie įstatymo jėgą susilpnina prieš kriminalistinį gai valą, kaltina viešos opinijos formuotojus, kurie skelbia doktriną, kad ne nusikaltėlis kaltas dėl įvyk dytų nusikaltimų, bet pati visuomenė, kuri sudaro sąlygas tiems nusikaltimams atsirasti. Toliau jis randa kaltais tokius mokytojus, kunigus, politikus, kurie mokina ir įtaigoja visuomenę, kad kiekvie nas individas turi teisę nuspręsti pats sau ar įstatymas yra geras, ar ne. Ar jam, individui, verta klausyti jo, ar ne.

Kaip matome Nixonas kaltina ne tiek pačius nusikaltėlius, kiek plačiają Amerikos visuomenę ir ypač jos intelektualus, kurie būdami tam tikrų filosofinių idėjų įtakoje, silpnina ir ardo Amerikos valstybės santvarką, jos eko nominį gerbūvį. Yra tragedija, kad visuomenės nusistatymo taip greitai negalima pakeisti, kad gali ma pakeisti įstatymą. Anglijoje, kai atsirado kas dvidešimtas žmogus homoseksualistas, buvo pakei stas įstatymas ir panaikintas tas nusikaltimas, nes nebėra moralinės jėgos, kuri galėtų nusikaltėlius bepataisyti. Tuo pačiu keliu einama abortų, ištuokų ir visose kitose moralinėse ir teisinėse nor mų srityse. Nusikaltimas nebeskaitomas nusikaltimu, kai daugumas tampa nusikaltėliais.

Kas vyksta Amerikoje, tas vyksta Europoje, tas vyksta visame Vakarų kutūros pasaulyje. Todėl lengvai galėtume Nixono klausimą: "Kas atsitiko su Amerika?" perkelti į kitą klausimą: "Kas atsitiko su mūsų pasauliu?" Kodėl nustojo jėgos įstatymai, mo ralė, religija, ir nebeformuoja nei žmogaus, nei visuomenes į dar nų socialinį ir tarptautinį gyvenimą? Kodėl šių dienų pasaulis, paniekinęs ir pamynęs po kojomis senos kultūros vertybes, žengia nuogas į šiurpią ateitį? Be abejo, kad yra tam priežasčių ir yra atsakymų, tik reikia padaryti gilesnę įžvalgą į istoriją ir šių dienų pasaulio dvasią.

Besigilindami į negerovių priežastis ir į šios kultūros netikrą ateitį, savaime iškeliame naują klausimą: kas atsitiko su mūsų tikėjimu? Kas atsitiko, kad Bažny čia, beveik po dviejų tūkstančių metų, iš naujo kviečia pasauliečius apaštalauti tai kultūrai, kurią ji pati yra sukūrusi? Iš tikrųjų ne pasaulis nukrikščionėjo, jis visada buvo ir tebėra pagoniškas, bet mes krikščionys, mes Dievo karalystės vaikai, esame praradę Dievą. To, žinoma, nenorime prisipažinti ir ieškome kaltės kitur, kaltiname pasaulį, kad jis materialistine dvasia laiko mus užgožęs, kaip usnys gerą daigą, kad pasaulis esąs blogas, bet dėl to skųstis neturėtume, kaip nesiskundžiame, kad akmuo kietas, kad geležis sunki, kad vanduo šlapias, o imame ir padarome kas mums reikalinga. Taip turėtųbūti ir su pasauliu, kuo jis blogesnis, tuo mes krikščionys turime panaudoti daugiau energijos ir pasišventimo, kad jį galėtume palenkti Dievo valiai.

Kaltė ne kituose

Pasaulio dekristianizacija iš tikrųjų yra mūsų pačių liga ir tos ligos priežasčių turime ieškoti savyje, o kol jų nesurasime — nepa sikeisime ir niekas nepasikeis. Jei blogai, tai turime žinoti kodėl blogai, jei kaltė, tai turime žinoti kur ji ir kokia. Jei nesurasime savyje kaltės, nepasitaisysime ir negalime laukti, kad pats pasaulis per save pasitaisytų, pasikeistų. Tie, kurie mato Bažnyčioje tik gera, niekados nepagys ir nepasitaisys; tie, kurie mato tik bloga ir ranka numoja, pasitraukia iš darbo ir bendros atsakomybės, išduoda Kristų ir Bažnyčią.

Negalime nesijaudinti matydami, kaip įvykiai griauna mūsų kulturos pagrindus — religiją, moralę, kaip visos vertybės praranda savo vertę ir prasmę. Formuojasi tuštuma, kurią tik tuštuma ir galės užpildyti, nes nėra kitos dvasios, ar kitos sielos, kuri galėtų ateiti į prarastosios vietą. Kai miršta žmogaus siela, tada ku nas tampa tik daiktu, o medžiaga jo dievu. Šių dienų protas tapo jausmų ir kūno vergas, kuris dirba su nuostabia energija, bet tik medžiagines gėrybes. Žmogus nori atskleisti universo paslaptis, gyvybės pradus, pakeisti medžiagą ir žmogui rojų gražinti, bet tik be Dievo, kad jis būtų laisvas daryti ką tik nori. Iš tikrųjų žmogus siekia būti pats dievu. Kaip teisingai Ch. Dawsonas pastebi, kad "naujoji mokslinė kultūra stokoja bet kokio pozityvaus dvasinio turinio. Tokios rūšies kultūra aplamai nebėra kultūra tradicine prasme, kaip tvarka, kuri kiekvieną žmogiškojo gyvenimo atžvilgį integruoja į gyvą dvasinę bendruomenę". Tokioje situacijoje būdamas žmogus gali nueiti į kitą kraš tutinumą ir sukilti prieš Dievo planą, tai yra užbaigti egzistenciją savižudybe. Iš tikrųjų, jei Dievo nėra, jei egzistencija, šių dienų filosofų manymu, yra tik beprasmybė, tai beprasmiška yra žmogui gimti, gyventi ir mirti ir šį pro cesą galima sustabdyti be jokių nuostolių žmogui. Prie to ir einama.

Gelbėti sumedžiagėjusį pasaulį

Ir štai, šitame didžiai tragiškame amžiuje, kultūros persilaužime, Bažnyčia ateina su nauja idėja — su pasauliečių apaštalavimu ir ekumenine dvasia gelbėti pasaulio. Tam ji sulaužė šimtmeti nes tradicijas, pakeitė pažiūras, kurios buvo kliūtimi krikščionių vienybei ir ištiesė ranką broliškai meilei, visus kviesdama apaštalavimo darbui. Ekumeninis ir pasau liečių apaštalavimo sąjūdis yra tie du principai, ant kurių pagrindų bus statomas žmonijos dvasinis ir socialinis gerbūvis. Ko nepasiekė logiškas protas ir tvirtinti prin cipai, tą turės pasiekti meilė. Meilė žmogui yra šios naujosios bažnytinės dvasios vyriausias veiksnys, privertęs ją keisti senas pažiūras, eiti į kompromisus ir ieškoti naujų būdų vesti žmoniją į naujausius laikus (b. d.)

IŠ MŪSŲ PARAPIJŲ

SYDNEY

Visais sekmadieniais ir šventėmis lietuviškos pamaldos Lidcombe, St. Joachim's bažn. (prie John St.) 11 val. 30 min. Išpažintys nuo 10 val.

Melbourne

Susituokė Otas Baltrušaitis ir Libia Montoya St. John's bažnyčioje sausio 13 d.

Kun. Povilas Martūzas atostogauja Melbourne. Čia atlaikė pamaldas, pasakė porą pamokslų. Taip pat lankėsi skautų stovykloje ir dalyvavo Jūros Dienoje. Aplankęs pažystamus sausio 16 d. pasuko link Sydney.

Geelong

Ateinantį sekmadienį, sausio 21 d., Geelongo lietuviams pamaldos 10.15 val ryte St. John's bažnyčioje, St. David St., Nth. Geelong. Pusę valandos prieš pamaldas klausoma išpažinčių.

CANBERRA

Pamaldos

Sausio 21 d. pamaldos Canberros lietuviams, kurias atlaikys svečias kun. St. Gaidelis,SJ St. Patrick's bažn., Braddon, 11.30 val. Prieš pamaldas išpažintys.

Kun. P. Butkus

Mūsų šeimos artimiausiam prieteliui ir giminaičiui

A. † A. ANTANUI BŪGAI mirus,

gilią užuojautą reiškiame Onutei ir Juozui Bratiškams velionies žmonai Anelei ir sūnums, marčioms ir visoms jo giminėms.

Juozas, Halina ir Jonukas Pletai

Lietuviams skaudžios metinės...

Gruodžio 20 d. visoj Sovietijoj buvo metinė čekistų pagarbinimo diena. Ši tikroji ir svarbiausioji bolševikinės valdžios atrama, neprilygstamu teroru išlaikiusi bolševikus valdžios soste 50 metų, visaip kaitaliojusi savo vardus, ir dabar besivadinanti "civilizuotu" valstybės saugumo komiteto vardu, šventės proga visada grįžta prie savo tikrojo originalaus čekisto vardo.

Lietuvoj čekistai irgi šventė savo šventę ir nesilėpdami gyrėsi, kaip jie — Maskvoje Dzeržinskio kadais sukurta Rusijos Če - Ka (ypatingoji komisija), — saugo taip pat ir šio krašto "suverenumą"...

Gruodžio 19 d. Tiesoj apie čekistų vaidmenį Rusijoj ir Lietuvoj straipsnį parašė dabartinis vyriausias čekistas Lietuvoj J. Petkevičius, kuriame ir vėl atskleidė visą, tiesa, seniai pažįstamą, bet jokiose aplinkybėse nepamirštamą čekistų mentalitetą.

Tas čekistų viršininkas, titulinis čekistų vyresnybės vietininkas Lietuvoj, tarp ko kita rašė:

— Lietuvos TSR čekistai (kurių bent 90 ar daugiau nuošimčių visada Maskvos Lietuvai "padovanoti") turėjo atkakliai, pasiaukodami kovoti su ginkluotomis nacionalistinio pogrindžio gaujomis, kurias sukūrė hitlerinės žvalgybos agentūra, o vėliau perėmė JAV ir Anglijos žvalgybos (!).

— Rinkti šnipinėjimo informacijai ir vykdyti ideologinėms diversijoms priešo žvalgybos siunčia į mūsų šalį kadrinius žvalgus ir agentus, įtraukdamos juos į įvairių delegacijų ir turistinių grupių sudėtį...

Štai kokiomis akimis čekistai žiūri į kiekvieną, net ir geruoju įsileistą, net į prašyte prisiprašytą savo krašto lankytoją... O jei kas būtų pamanęs, kad laisvėje esantieji ir netylintieji išeiviai nieko nereiškia, tai tam čekistas Petkevičius irgi aiškiai atsakė:

— Vykdydami ideologines diversijas, — rašo jisai, — mūsų priešai naudojasi įvairiomis priemonėmis. Ypatingas viltis jie deda į radijo propagandą, tarybinei liaudžiai priešišką literatūrą, kino filmą.

— Savo arėomajame darbe prieš mūsų respubliką imperialistinės žvalgybos aktyviai naudoja ir Lietuvos reakcinę emigraciją. Užsienyje gyveną lietuviškieji nacionalistai ligšiol puoselėja viltį, kad su imperialistinių valstybių pagalba bus atkurta buržuazinė santvarka Lietuvoje. Todėl jie siekia padėti imperialistams ir mėgina trukdyti mūsų žengimui komunizmo statybos keliu.

(Elta)

Laisvė ir sunkumai Afrikoje

Kiekviena tauta nori savo nepriklausomos valstybės; kitos rasės, genties ir kalbos buvimas jos teritorijoje nesudaro jai malonumo, tad nereikia stebėtis, jog afrikėnai taip kietai siekė nusikratyti baltaisiais kolonistais, bet pasiekę nepriklausomybę ir sukurdami savo valstybes, ne visais atžvilgiais išėjo laimėtojais ir gyvenimas nepasidarė lengvesnis negu kad buvo kolonialiniais laikais.

Praėjo 10 metų nuo nepriklausomos Ghanos atsiradimo. Tai buvo pirmoji negrų valstybė į pietus nuo Saharos dykumos po nepriklausomos Liberijos atsiradimo 1847 metais. Nuo 1957 metų atsirado Afrikoje 31 nauja valstybė, tad įskaičius Rodeziją, šiuo metu Afrikoje yra 40 nepriklausomų valstybių. Bet ar jos laimingos? Sunku pasakyti, nes jose atsirado tokių sunkumų, su kuriais kolonistai lengviau susitvarkydavo. Praėjus 10 metų nuo išsilaisvinimo 85% prekybos Ghanoje dar tebėra svetimšalių rankose. Liberija rengiasi išstumti iš prekybos libaninius pirklius. Dahomey gauna iš prancūzijos iždo 7 mil dolerių pašalpos, bet tai tepadengia tik mažą tos valstybės išlaidų dalį.

Bendra naujai atsiradusi valstybių produkcija per pastaruosius 5 metus tepakilo 4%, kai tuo tarpu ekonomiškai išsivysčiusiuose kraštuose — 5% per metus, bet gyventojų prieauglio atžvilgiu turtingi kraštai pakilo 1%, o Afrikos kraštai — 2 procentu. Iš to matyti, kad nepriklausomybė tautinio ūkio žymiai nekelia, bet gyventojų prieaugli — taip Vakarų valstybėse jaučiama tam tikra apatija Afrikoje atsiradusiai situacijai. JAV, Didžioji Britanija, Prancūzija, Vakarų Vokietija ir net Sovietai pradeda mažinti savo ekonominę pagalbą juodajam kontinentui.

Liberijos sostinėj Monrovia pastatyta 350 lovų ligoninė už 4,5 milijono dolerių: Vyriausybė tikisi, jog per tai pasiseks sulaikyti nepaprastą vaikų mirtingumą. Afrikoje 50 procentų vaikų iki 5 metų amžiaus miršta, nes sanitarinės sąlygos labai blogos.

Visos naujai sukurtos Afrikos valstybės prasidėjo tvarkytis demokratiškai, bet dauguma jų jau turi karines diktatūras, nes šen ir ten jos pasirodė geresnės už demokratiją, apie kurią gyventojai neturi supratimo. Kart ais tautų vadai daro kvailybes, kaip, pav., Nhrumah Ghanoje, kurs, apakintas savo valstybės didybės vizija, įsakė savo sostinėj pastatyti stiprius bokštus, gedulo paminklus ir įvairius stilingus pastatus, kurie stovi tušti. Matyti Nhrumah manė, jog valstybės jėga matuojama aukštų bokštų kiekiu be atodairos į tai, ar tie bokštai bei pastatai kam reikalingi ar ne. Laisvė tai dar ne viskas. Būti laisvam ir mokėti valdyti — tai menas.

J. G.

Įspūdžiai iš kelionių

M. Didžys apie Rytų Vokietiją

Melbourniškis Martynas Didžys Kalėdas praleido Rytų Vokietijoje, Schwerine, kur gyvena jojo teta su šeima. Kūčių vakarą sėdėjęs prie radijo ir klausęsis žinių iš Vilniaus. Ten buvę 4° C šalčio ir snigę. Schwerine tuo tarpu buvo 7 C laipsniai šilimos, taigi apysilčiai.

Rytų Vokietijoj žmonės gyneną kukliai, bet maisto ir drabužių netrūkstą. Beveik kiekviena šeima turinti televizijos priimtuvą, šaldytuvą ir skalbiamąją mašiną. Tik automobilį tai retas kuris. Namai iš lauko apleisti, nedažyti. Tam, matyti, neužtenka pinigų. Bet ir Prancūzijoj, ten Martynas praleido mėnesį, — namai panašiame stovyje. Rytų Vokietijos žmonės ilgisi laisvės pakeliauti, na — ir vakarietiškų prekių, pav., tranzistoriaus, kalbą įrašančiojo aparato.

Šiuo metu Martynas jau yra grįžes į Londoną ir dirba St. John's ligoninės vaistinėje. Vokietijoj, kartu sudėjus, Martynas yra pragyvenes 3 mėnesius. Vokiškai jau šiaip taip susikalbąs. Jis siunčia linkėjimus pažistamiems Australijoje, o ypač skautams.

SYDNĖJUS

Mirtis nelaukia

Vos tik įžengus į 1968 m. — sausio 2 d. širdies liga staiga mirė Dominikas Stasiūnaitis, 59 m. amžiaus, kilęs iš Skirsnemunės, Lietuvoj buvęs garlaivio" Pavilkijys" kapitonas ir plaukiojęs Nemunu. 1926 m. vedęs Jurbarke Marcelę Drignytę, susilaukė šeimos: Antano, Juozo, Danutės ir Vyto, su kuria karo audroje atsidūrė Danijoj, o vėliau Australijoj (1949), kur perėjus Gretos stovyklą, įsikūrė Sydnėjuje.

Sausio 5 d. po gedulingų pamaldų Lidcombėj, kurias atgiedojo kun. P. Butkus, vargonuojant muz. K. Kavaliauskui, buvo palaidotas Rookwood lietuvių kapinėse, palydint visiems artimiesiems ir gausiam būriui tautiečių. Lydima visų artimųjų maldų, lai pasitinka Viešpaties gailestingumas amžinybėje! **k. p.**

Bendros Kūčios

Sydnėjaus lietuvių bendros Kūčios įvyko gruodžio mėn. 24 d. Lietuvių Klubo patalpose, Lidcombėje.

Dar prieš numatytą Kūčių pradžią, susirinkusieji su dideliu susikaupimu išklausė kun. P. Butkaus per radio 2KY paruoštą kalėdinį sveikinimą lietuviams, plokštelėse įgrotas giesmes ir tautos himną.

Jautrūs sveikinimo žodžiai, surišti su lietuvio išblaškytu tremties likimu ir Kristaus Užgimimo Šventė, giliai palietė kiekvieno širdį, paliesdami jos giliausias stygas — sužadindami lietuvišką meilę savo senei bei broliui. Visiems susėdus prie gražiai paruošto Kūčių stalo, Klubo pirm. Simniškio paprašytas, Kūčias pradėjo kun. P. Butkus malda ir po jos visi dalinosi Kūčių plotkelėmis. Čia pasireiškusi kalėdinio sveikinimo žodžių įtaka — ši simbolišką Kūčių plotkelių pasidalinimą padarė labai nuoširdų ir mielą. Vėliau A. K. V-bos pirm. S. Narušis pasakė su Kūčių vakariene surištą jautrią ir gražią kalbą. Kun. P. Butkus pasakė taip pat trumpą, gražią kalbą ir Kūčios buvo užbaigtos malda ir Tautos himnu.

Klubo pirm. Simniškis padėkojo gausiai atsilankiusiems ir ypatingą padėką pareiškė šių Kūčių šeimininkėms — p.p. Vaškevičienei, Žigienei, Bilienei ir Labanauskienei. Toliau vyko dovanėlių įteikimas. M. Vaškevičienė labai vykusiai ir nuoširdžiu jautrumu padeklamavo eilėraštį "Rambynas".

Šios bendros Kūčios kiekvieno širdyje paliko neišdildomą jausmą, kad tikrai nuo šios valandos ateina "Taika ir ramybė žemėje geros valios žmonėms".

A. K. Tolius

MELBOURNAS

L. K. F. biblioteka, esanti Lietuvių Namuose (50 Errol St., N. Melb.), bus uždaryta nuo sausio mėn. 21 d. iki kovo mėn. 15 d.

L. K. F. Valdyba

Lietuvių Namų Dešimtmetis

Gruodžio mėn. 9 Melbourno Lietuvių Namų Klubas atšventė savo veiklos 10 metų sukaktį, surengdamas iškilmingą vakarienę — banketą.

Į vakarienę atsilankė apie 130 lietuvių pasidžiaugti atsiekto darbo vaisiais ir nužymėti gaires atei ties darbams. Susėdus visiems prie gausiai paruoštų stalų, vakarienė pradėta malda.

Vakarienės metu pirmasis kalbėjo dabartinis Lietuvių Namų Tarybos pirm. inž. Jokubauskas, apibūdindamas veiklos istoriją ir pristatydamas mums Klubo garbės narius p.p. Bikulčius, Dr. V. Didžį ir Antaną Krausą, kurie yra paaukavę Lietuvių Namams virš 500 dol.

Nei vienas iškilmingesnis banketas neapsieina be kalbų ir sveikinimų. Vaišių metu kalbėjo garbės nariai p. Bikulčius, A. Krausas ir Dr. V. Didžys. Sveikino: Bendruomenės pirm. A. Alekna, L. Kat. Federacijos ir Liet. Brolijos vardu inž. K. Mieldažys, Atei tininkų vardu p. J. Petraitis, Soc. G. Moterų D-jos vardu V. Kružienė, Karių Veteranų Ramovės var du Alb. Pocius, Studentų vardu D. Jokubauskaitė, Lietuvių Evangelikų Tarybos vardu p. Baltrukonienė, Sporto Klubo Varpas vardu V. Ališauskas ir Talkos Kooperatyvo vardu p. Šniras.

Raštu sveikino: Liet. Kat. Moterų D-ja ir iš Amerikos, mums visiems žinomas veikėjas, p. Bachunas, kartu prie savo sveikinimo pridėdamas 100 dol. čekį. Už tai jam buvo išreikšta nuoširdi visų dalyvių padėka.

Taip pat kalbėjo buvę Klubo Tarybos pirmininkai J. Valys ir Antanaitis.

Jaukią vakarienės nuotaiką dar labiau paįvairino p. Malakūnienė paskaitydama dešimtmečiui pami nėti sukurtus savo eilėraščius. Vienas iš jų "Bendri namai" susilaukė labai daug plojimų.

Linkime Melbourno Lietuvių Namų Klubui, žengiant į vienuoliktus metus, ištvermės, o visus tautiečius kviečiame savo linkėjimus išreikšti nuoširdžia auka Namų Remonto vajui, kad antrą dešimtmetį galėtume švęsti be skolų savuose namuose.

Alb. P.

Geelongo talka

Š. m. sausio 6 dieną Geelongo apylinkės lietuviai dar kartą parodė savo nuoširdžią paramą lietuviškumo išlaikymui. Dr. Skapinsko suorganizuota vyrų grupė atvažiavo į Melbourną patalkininkauti jau pavargstantiems Melbourno lietuviams atremontuoti Lietuvių Namus. Apart Dr. Skapinsko grupėje dalyvavo S. Bruna, J. Gailius, L. Grybas, L. Sedliorius, P. Šileris, K. Šimkus ir E. Valodka.

Melbournui atstovavo p. Popeliučka, K. Tarybos narys darbams organizuoti. Padaryta daug ir gerai ir kaip ponia, paruošusi pietus talkininkams, išsireiškė — Geelongiškiai ne tik geri darbininkai, bet ir šaunūs džentelmenai, nes atsidėkodami už pietus, padovanojo jai didžiules vaisių ir šokolado dėžes...

M. L. K. Taryba dėkoja Geelon giškiams už taip nuoširdų prisidėjimą prie namų remonto ir turi vilties, kad jų gražiu pavyzdžiu paseks visi Melbourno lietuviai ir prisidės kas auka, kas darbu prie namų išgražinimo Vasario 16-tai paminėti.

Darbų vadovas p. Popeliučka bus kiekvieną šeštadienį, kaip visada, L. Namuose ir lauks talkininkų.

M. L. K. Taryba

TAISAU AUTO MAŠINAS
Ištaisau sudenkimus, perdažau, taisau motorus arba pakeičiu naujais

Skambinti tel: JL 3000 kiekvienu laiku, taip pat šeštadieniais ir sekmadieniais.

Bruno Erbrederis

18 MAY ST., MACLEOD ,Vic.

Printed by Polpress Pty. Ltd. 23 Clifton str., Richmond, Vic Published by Mr. V. Čižauskas, as President of Lithuanian Catholic Federal Committee, 14 Eglinton str., Moonee Ponds, Vic.

Sugedus Jūsų T. V., Radio ar kitam elektriniam aparatui — sąžiningai ir prieinama kaina pa taisys

J. Krasauskas, 29 Camdon St., Pascoe Vale. Telef.:35 5059.
ASTRON ELECTR. SERVICE

Įvyko Mokytojų Konferencija

Į Mokytojų Konferenciją, įvykusią Melbourno Lietuvių Namuose 1967 m. gruodžio 27-28 dienomis, atsilankė 34 asmenys iš įvairių Australijos vietovių. Tai buvo pirmasis tokio masto lietuvių mokytojų suvažiavimas šiame krašte. Konferenciją paruošė Krašto Kultūros Tarybos Lituanistinė Sekcija, o jai pirmininkavo sekcijos vadovas A. Krausas.

Konferenciją atidarė Krašto Kultūros Tarybos pirm. K. Kavaliauskas iš Sydnėjaus. Jis pabrėžė kultūrinių reikalų svarbumą ir pareiškė, kad reikėtų sušaukti kultūros kongresą. Pagyrė mokytojus, tęsiančius Nepriklausomybės laikų mokytojų atliktą milžinišką darbą. Po atidaromojo žodžio sveikino Melbourno Apylinkės pirm. Ig. Alekna,rašytojas B. Zabiela, primindami, kad tremties pagrindinis uždavinys — lietuviškumo išlaikymas, kurį teatsieksime per jaunimą. Mokytojų darbas — įskiepyti lietuvišką dvasią. Melbourno kapelionas kun. Pr. Vaseris sveikindamas dalyvius pareiškė, kad mokytojų tarpe ginčų nėra, yra tik uždavinys ugdyti jaunimą tautinėj dvasioj.

Lietuvių Klubo pirmininkas A. Jokubauskas palinkėjo mokytojams būti darbščiomis bitelėmis, nešančiomis medų tėvynės meilės pavidale. Toliau sveikino s. D. Čižauskienė, Seserijos Vadeivė, Katalikų Federacijos pirm. V. Čižauskas. Jis pareiškė, kad mokytojai išlaiko tautos gyvybę. Lietuva būsianti gyva, kol turėsiame mokytojų ir jaunimo.

Liet. studentų Korporacijos "Romuva" pirmininkas S. Stankūnavičius paragino remti lituanistikos įvedimą Australijos universitetuose. "Džiugo" tunto tuntininkas ps. V. Adomavičius sveikindamas pabrėžė, kad skautus ugdant nepamirš ir lituanistinių dalykų. Sveikino Karių Ramovės pirm. V. Šalkūnas, Blaivininkų dr-jos ir Lietuvių Fondo vardu J. Normantas, L. Kooperatinės Kredito dr-jos "Talka" pirm. P. Baltutis, Socialinės Globos Moterų dr-jos pirm. V. Kružienė.

Raštu sveikino: Sydnėjaus kapelionas kun. P. Butkus, kun. P. Dauknys, Melbourno L. Studentų Skyrius, Tautinių šokių vedėja H. Statkuvienė, Geelongo Apylinkės pirm. dr. S. Skapinskas, Ateitininkų moksleivių pirm. G. Statkus, Kat. Moterų dr-jos pirm. Šeštokienė, Krašto Valdybos pirm S. Narušis, mokyklos vedėjas M. Reinkė iš Adelaidės, mokyklos vedėjas M. Nakutis iš Sydnėjaus, mok. J. Petniūnas ir kit.

Sveikinimams pasibaigus, Lituanistinės Sekcijos vadovas A. Krausas nušvietė dabartinę mokyklų būklę, mokymo problemas bei trūkumus. Pasiūlė konkrečių priemonių mokslo lygiui pakelti. Vienas patarimas vertas ypatingo dėmesio: mokslo lygis daugiausia priklauso nuo tėvų, jie turėtų daugiau bendradarbiauti su mokytojais ir jų darbus ir pastangas remti.

Diskusijų metu buvęs lituanistinių kursų vedėjas A. Zubras ragino suaktyvinti lituanistinį švietimą, siūlydamas prie studentų skyrių įsteigti seminarus.

Konferencijoje buvo skaitomi labai kruopščiai ir gerai paruošti referatai. Štai prelegentai ir jų referatų temos: pedagogė E. Jonaitienė (Sydnėjus) — Tautinis jaunimo ugdymas. Lituanistė A. Karazijienė (Melbournas) — Lietuvių kalbos dėstymas , lituanistė J. Grigaitienė (Melbournas) — Lietuvių literatūros dėstymas, rašytojas J. Janavičius (Sydnėjus) — Paskaitėlės jaunimui, muzikas K. Kavaliauskas (Sydnėjus) — Dainavimo mokymas. Kiekvienas referatas klausytojų tarpe sukėlė gyvų diskusijų, kurios privedė prie rezoliucijų sudarymo. Po ilgo įtempto galvojimo bei diskutavimo buvo tikrai malonu atsigaivinti puikiomis vaišėmis, kurias paruošė Melbourno Soc. Globos Moterų dr-jos narės: pirm. V. Kružienė, p. E. Šeikienė ir p. Vingrienė.

Užbaigiant konferenciją, pirm. A. Krausas padėkojo prelegentams ir dalyviams už atsilankymą ir parodytą dėmesį, ponioms, kurios gamino pietus ir Lituanistinės Sekcijos nariams I. Didžytei ir Albertui Šeikiui už pagelbą suruošiant konferenciją. Pačiam pirmininkui taip pat buvo padėkota už įvykdymą viso suvažiavimo ir pirmininkavimą jame. Jis pasidžiaugė, kad konferencija gerai pasisekė ir atsiekė savo tikslą, sukėlusi visiems dalyviams naujų idėjų, palengvins ir pagerins jų darbą ateityje.

Numatyta referatai atspausdinti ir išsiuntinėti nedalyvavusiems konferencijoje mokytojams.

Konferencija užbaigta Lituanistinės Sekcijos nario A. Šeikio paruoštu rezoliucijų priėmimu:

1. Mokytojų Konferencija, išklausiusi pranešimų ir apsvarsčiusi mokyklų lituanistinį švietimo darbą Australijoje, iškelia jo reikšmę lietuvybei išlaikyti ir pabrėžia tėvų, mokytojų ir lietuviškų organizacijų darnaus bendradarbiavimo svarbą mokyklų išlaikymo ir pagerinimo reikale.

2. Lietuvių kalbos pratiminiai sąsiuviniai gali būti labai didelė pagalba lietuvių kalbai mokyti, yra patariama, kad bent kiekvienas mokytojas turėtų savo dėstomo skyriaus pratiminį sąsiuvinį — stebėtų metų eigoje jo priimtinumą ir efektingumą ir praneštų apie juos Lituanistinei Sekcijai.

3. Tautiniam jaunimo susipratimui ugdyti siūlo jaunimo organizacijų vyresniesiems nariams įvesti tautinio sąmoningumo auklėjimo pašnekėsius.

4. Apeliuoti į tėvus, kalbėti su vaikais tik lietuviškai ir leisti savo vaikus į lituanistines mokyklas.

5. Atkreipiant dėmesį į naujų mokytojų lituanistinėms mokykloms ruošimo reikalą, ieškoti kelių, skatinti ir remti jaunimą toliau mokytis JAV Pedagoginiam Institute neakivaizdiniu būdu.

6. Mokytojų Konferencija ragina prie lituanistinių mokyklų stei gti lituanistinius kursus ir, kur įmanoma, organizuoti paskaitėles jaunimui.

7. Konferencija remia jau kelinti metai keliamą baltistikos dalykų įjungimą į universiteto programą.

8. Prašo ALB Krašto Kultūros Tarybos paskirti lėšų visoms mokykloms mokymo priemonėms įsigyti. Ji prašoma pagaminti plastikinių Lietuvos žemėlapių mokiniams naudotis.

J. D.

SKAUTAMS

Gruodžio 10 d. Melbourno ir Geelongo lietuviai skautai iškilmingai paminėjo Skautų S-gos įsikūrimo Vilniuje 50 m. sukaktį.

Šventė pradėta iškilmingomis pamaldomis šv. Jono bažnyčioje su savo vėliavomis, dalyvaujant Geelongo ir Melbourno skautų vienetams.

Skautų dvasios vadas kun. Pr. Vaseris atlaikė pamaldas ir pasakė tikrai gražų jaunimą pamokantį pamokslą, iškeldamas, kad jaunimo org. padės mūsų jaunimui išlikti ištikimais Dievui ir Tėvynei.

Po pamaldų Lietuvių Namuose įvyko iškilminga šventės sueiga, dalyvaujant iš Adelaidės Rajono Vadui A. Neverauskui ir vietos skautų vadovybei. Įnešus vėliavas, skaut. J. Makulis perdavė Tuntininko pareigas psk. Adomavičiui, kuris, būdamas jaunosios kartos jaunimo vadovas, tikimasi dar labiau sustiprins Tunto veiklą.

Tėvų komiteto atstovai p. V. Kružienė ir inž. Liubinas skaut. Makuliui už įdėtą daugelio metų darbą, auklėjant jaunimą, įteikė gražią dovaną.

Vėliau Rajono vadui pašaukus prie vėliavos, psk. A. Karpavičiui įteiktas skautų ordinas "Už nuopelnus" ir jūrų skaut. A. Gabui Jūros Skautų vadovo ženklas.

Po iškilmingos dalies mažojoje salėje sekė programinė sueiga. Sueiga pravedė gabus skautų vadovas ir laužavedys sk. A. Gabas, padedant G. Žemkalniui (jun.) Sueigoje pasirodė visi Geelongo ir Melbourno skautų vienetai. Gražiai dainavo vyr. skautės, bet visus, tur būt, "nunešė" sk. A. Gabo "stovyklinis orkestras", kai gražus būrys skautų ir vilkiukų su bonkomis, grėbliais, šukomis ir įvairiais instrumentais grojo lietuviškų dainų meliodijas.

Sueiga baigta bendra visų dalyvių giesme "Ateina naktis".

Alb. P.

ĮTOBULI CARL ZEISS AKINIAI

Wear Glasses from Werner Graff
THE OPTICAL SPECIALIST
57 SWANSTON ST. CHAMPION HOUSE 2nd FLOOR
TEL. 63-2186 MELBOURNE, C.1

VOKIEČIŲ DIPLOM. OPTIKAS

GEGUŽINĖ

Kviečiame visus tautiečius su svečiais atsilankyti į Melbourno Lietuvių Parapijos Choro tradicinę gegužinę, kuri įvyks sausio mėn. 27 d. (šeštadienį) p. p. Kesminų sodyboje Morningtone ....

Choro Valdyba

Juokingos pabiros

Nugirdo Strapalas Plepa.as

Rudplaukis

Juokingai mažo ūgio vyrelio žmona australė, parai išvykdama svečiuotis pas savo mamą, pasisamdo mažai tesuprantančią anglų kalbą naująją australę prižiūrėti vaikus ir namų tvarką. Grįžusi, klausia laikinosios namų prižiūrėtojos, ar visi vaikai buvo geri ir mandagūs.

— Taip, apie 8 valandą visi jie pakluso gultis į lovas, išskyrus tą ruđaplaukį, su kuriuo turėjau daug bėdos, kol jį išrengiau.

— Ruđaplaukis? Juk jis mano vyras!

Nėra ko baimintis

— Jei aš atsisakyčiau tapti tavo žmona, tai ar tikrai tu dėl to nusižudytum?

— Taip, ir tai būtų mano jau įprasta procedūra.

Literatūros vakare

Pertraukos metu poetas pažistamam literatūros kritikui:

— Iš programos žinojote, kad skaitysiu šešis eilėraščius. Tai, kodėl po antro eilėraščio dingote iš salės?

— Todėl, kad po pirmojo kažkaip nemandagu buvo dingti.

Neturint atramos

Naujasis australas Dasimušėnas, gavęs paprasčiausią darbą su viršvalandžiais Yallourno anglies kasyklose, skundžiasi savo formanui, kad jau antra savaitė negaunąs kastuvo.

— Nesirūpink, juk algą vistiek gauni, — ramina jį formanas.

— Taip, bet mano bendradarbiai, turį kastuvus, turi nors į ką atsiremti, visą dieną stovėdami.

— grindžia savo reikalavimą Dasimušėnas.

Nepasitikėk

Girto žmogaus pažadais, komu nistų tariama geradaryste darbininkams, lenktynių arkliu ir Viktorijos oru.

Saugiausia ir patikimiausia priemonė investuoti santaupas— nekilnojama nuosavybė — žemė, namai, butai.

LIETUVIS STATYBININKAS JUOZAS STUČYS
7 LEURA ST., EAST DONCASTER, telef. 842 2728

Stato namus, butus pardavimui arba privačiam naudojimui. Padeda išsirūpinti paskolas ir sutvarkyti kitus formalumus saryšyje su statyba. Darbas ekspertiškai atliktas.

Gražiame Kew priemiestyje, 36 - 38 Walpole St., arti susisiekimo, krautuvių ir kt. parduodami jau pastatyti brick veneer 2 - 3 miegamųjų butai (flat'ai). Dėl smulkesnių informacijų kreiptis į statybininką.